

LETO XXII. Štev. 175
GLAVNI IN ODGOVORNI
UREDNIK
IVAN SINKOVEC
UREJA UREDNIŠKI ODBOR
List izhaja vsak dan razen
petka - Cena 10 dinarjev

Ljudska PRAVICA

«LJUDSKA PRAVICA»
USTANOVljena 8. OKTOBRA
1934 - MED NARODNOOSVO-
BODILNO BORBO JE IZHA-
JALA KOT 16-DNEVNIK IN
TEDNIK OD OSVOBODITVE
DO 1. JUL 1951 KOT DNEV-
NIK. NATO PA KOT TEDNIK
- OD 1. JUNIJA 1953 IZHAJA
V REDAKCIJSKI POVEZANO-
STI Z «BORBO».

BIVANJE PREDSEDNIKA TITA NA KRFU. RAZGOVORI S KARAMANLISOM

V družbi z grškim kraljevim parom sta se predsednik Tito in njegova soproga sprehajala po mestu Krfu, kjer jih je prebivalstvo toplo pozdravljalo

Krf, 27. jul. (Tanjug). Na Krf je danes prispel predsednik grške vlade Konstantin Karamanlis v spremstvu ministra v predsedstvu vlade Konstantina Cacos. Z letališča je Karamanlis takoj odšel v vilo «Mon répose», kjer se je dalj časa razgovarjal s kraljem Pavlom.
Po tem sestanku je predsednik Karamanlis izjavil, da se bo popoldne sestal s predsednikom FLR, Josipom Brozom Titom in da bo ob tej priložnosti govoril o raznih vprašanjih.
Sestanku sta prisostvovala tudi minister v predsedstvu grške vlade Cacos in jugoslovanski ve-

Veleposlanik Djerdja se je vrnil v Kairo

Beograd, 27. jul. (Tanjug). Jugoslovanski veleposlanik v Egiptu Josip Djerdja je odpotoval danes dopoldne z letalom iz Beograda v Kairo. V Jugoslaviji se je mudil med obiskom predsednika Egiptovske republike Gamala Abdel Naserja. Bil je član spremstva, dodeljenega predsedniku Egipta.

Nehru o prepovedi atomskih eksplozij

New Delhi, 27. jul. (Tanjug). Na vprašanje, kolikšne podpore je deležna Indija, ko predlaga v OZN prepoved atomskih poskusov, je indijski ministrski predsednik Nehru danes v parlamentu izjavil, da se «Jugoslavija in Sovjetska zveza zavzemata za popolno prepoved poskusnih eksplozij, Velika Britanija in Francija predlagata omejitve takšnih eksplozij, medtem ko ZDA sodijo, da mora biti takšna prepoved del sporazuma o razorožitvi.»

Mollet spet terja zaupnico

Pariz, 27. jul. (AFP). Predsednik francoske vlade Guy Mollet je davi sprožil v parlamentu vprašanje zaupnice v zvezi z zakonskim osnutkom o izrednih kreditih za financiranje operacij francoskih čet v Alžiru in v zvezi z vojaškim proračunom v celoti. O zaupnici bodo glasovali jutri dopoldne.

Naserjev govor v Aleksandriji

Gradnjo asuanskega jezusa bodo podprli s 100 milijoni dolarjev letnih dohodkov, ki jih donaja Sueški prekop

Aleksandrija, 27. jul. (Reuter-AFP). Predsednik Naser je imel večeraj v Aleksandriji pred kakimi 150.000 ljudmi govor, v katerem je poudaril, da se bo Egipt boril, da zagotovi svojo resnično neodvisnost - politično, gospodarsko in socialno.
Potem ko je ugotovil, da nedavni sklep ZDA o preključitvi finančne pomoči pri izgradnji asuanskega jezusa ni gospodarskega, marveč političnega značaja, je predsednik Naser izjavil, da so pomenili pogoji, v katerih sta bili Velika Britanija in ZDA lani pripravljene financirati asuanski jez, poskus, da bi Egipt »kontrolirali in gospodarsko izkoriščali».

Ko je govoril o razgovorih, ki jih je imel s sovjetskimi zunanjim ministrom Sepilovom, je predsednik Naser rekel, da je Sepilov ponudil pomoč Egiptu na vseh področjih na podlagi dolgoročnih pogojev. Predsednik Naser je potem izjavil, da si politične neodvisnosti Egipta brez gospodarske neodvisnosti sploh ni moč misliti.

VREMENSKA NAPOVED

za soboto, 28. julija
Pretežno sončno vreme, proti večeru povečana oblačnost. Temperatura ponedel med 10 in 15, v Primorju okoli 20, najvišja dnevna temperatura do 25 stopinj Celzija.

STANJE VREMENA
Obirno področje nizkega zračnega pritiska z jedrom nad Baltičkim morjem se širi nad Srednjo Evropo. Frontalni motnjam se tako odpira prosta pot proti Alpam.

leposlanik v Atenah Miša Pavličević.
V poučenih grških in jugoslovanskih krogih poudarjajo, da vprašani, o katerih so se razgovarjali, niso vnaprej določili, sodijo pa, da je šlo za preča vprašanja mednarodne politike, kakor tudi za nekatera vprašanja, ki posebej zanimajo obe deželi. V teh krogih poudarjajo, da je sestanek prispeval k nadaljnjemu razvoju grško-jugoslovanskih odnosov in da bodo razgovori koristili obema deželama.
Predsednik Karamanlis bo ostal na Krfu do nedelje zvečer.
Predsednik Tito in njegova soproga Jovanka Broz sta odšla večeraj proti večeru skupaj z grškim kraljevim parom in člani kraljevske družine na krajši sprehod po mestu Krfu in okolici. Prebivalci Krfa so navdušeno pozdravili poglavarja prijateljskih in zaveznških dežel ter člane njihovih družin, ko sta se počasi peljala v odprtem avtomobilu po mestnih ulicah. Ljudje so vzklkali grško-jugoslovanskemu prijateljstvu in pozdravljali predsednika Tita in kralja Pavla.
Dopoldne sta predsednik Tito in njegova soproga s svojima gostiteljema odšla na izlet s čolni okrog otoka.
Vreme na Krfu je zelo lepo.

Firjubin pri Popoviću

Beograd, 27. jul. (Tanjug). Sovjetski veleposlanik v Beogradu N. Firjubin je večeraj obiskal državne sekretarja za zunanje zadeve Kočo Popovića in mu izročil poziv Vrhovnega sovjeta ZSSR o razorožitvi. Vrhovni sovjet je poslal ta poziv parlamentom vseh dežel, besedilo, izročeno Koči Popoviću, pa bo poslano Ljudski skupščini FLRJ.

Delegacija naše mornarice odpotovala v SZ

Beograd, 27. jul. (Tanjug). Delegacija Jugoslovanske vojne mornarice pod vodstvom viceadmirala Mata Jerkovića je davi odpotovala v SZ, kjer bo prisostvovala proslavi Dneva sovjetske vojne mornarice.

Predsednik republike Josip Broz Tito in grški kralj Pavel v prijateljskem razgovoru

Nacionalizacija Sueške družbe

Prebivalstvo je z navdušenjem sprejelo sklep predsednika Naserja - Veliko zborovanje v Aleksandriji - Sueški prekop razglašen za vojaško področje - Promet se normalno razvija - Reakcija v zahodnih deželah

Kairo, 27. jul. (AFP). Predsednik Egiptovske republike Gamal Abdel Naser je večeraj podpisal dekret o nacionalizaciji družbe Sueškega prekopa. Predsednik Naser je imenoval sinoči poseben odbor 12 članov, ki bo vodil nacionalizirano družbo.

Egiptovske oblasti so že ukrenile vse potrebno za prevzem sedeža in instalacij družbe Sueškega prekopa. Administrativni sedež družbe v Kairu je prišel pod strogo kontrolo egiptovske policije, vsi višji funkcionarji egiptovske vlade pa so prispeli v Ismailijo, da bi prevzeli glavni sedež in naprave na Sueškem prekopu.

Brž ko je radio sporočil odlok predsednika republike Naserja o nacionalizaciji družbe Sueškega prekopa, je začelo prebivalstvo Kaira proslavljati ta odlok. Ljudje so vzklkali in plesali po ulicah ter si medsebojno čestitali. Govor

predsednika so znova objavili pozno ponoči in radijski aparati so iz kavarn in taksijev prenašali zgodovinski Naserjev odlok. Tudi v aleksandrijskem pristanišču in

v mestu je bila sinoči velika proslava.
Na podlagi obvestila, ki so ga davi objavili osebu družbe Sueškega prekopa, postane vse področje prekopa vojaško torišče, ki sodi v pristojnost vojaških sodišč. Obvestilo so objavili v obliki zapisa s prvega sestanka civilnih in vojaških predstavn-

kov egiptovske vlade ter šefov služb Sueške družbe.

V obvestilu je rečeno, da bodo sleherno akcijo, katere cilj je zloraba ali oškodovanje koristi in imovine družbe, ali pa akcijo, ki pomeni motenje pravilnega poteka službe, smatrali za vojni zločin, za katerega so določene najstrožje kazni.

Včeraj so zapečatili prostore Sueške družbe v Kairu, vse telefonske zveze družbe pa prekinili. Okrog sedeža družbe blizu ameriškega in angleškega veleposlanišva so postavili kordon vojakov.

Promet ladij po prekopu se normalno razvija. Egiptovska komisija je imela ponoči sestanek s predstavnikoma posameznih služb Družbe Sueškega prekopa ter zahtevala od njih, naj zagotove normalno delo.

ODMEV NACIONALIZACIJE V VELIKI BRITANiji

EDEN: Posvetovali se bomo

Britanska vlada je poslala Egiptu protestno noto

London, 27. jul. (Reuter). Predsednik angleške vlade Anthony Eden je danes v Spodnjem domu izjavil, da »enostranski sklep egiptovske vlade o razlastitvi družbe Sueškega prekopa posega v angleške koristi in v koristi mnogih dežel. Rekel je, da se bo posvetoval z drugimi zainteresiranimi deželami glede tega sklepa in glede »mnogo širših problemov, ki jih je sprožil ta sklepe».

Vodja laburistične opozicije Gaitskell je zahteval, naj pride vprašanje Suez pred Združene narode in naj bi egiptovsko imovino v Londonu blokirali.

»Kar se tiče druge zahteve,« je rekel ministrski predsednik Eden, »ne želim neposredno odgovoriti vodji opozicije, lahko pa rečem, da smo že razmišljali o ukrepu, o katerem govori. Isto velja za predlog, naj bi se obrnili na Združene narode.«

V odgovoru na neko vprašanje je Eden potrdil, da bo imela vlada sejo in da bo proučila vprašanje Suez, brž ko bo končana seja Spodnjega doma. Na vprašanje vodje skupine liberalcev Clementa Davisa, s katerimi državami se je Velika Britanija posvetovala ali se namerava posvetoovati, je Eden odgovoril, da

je vlada že navezala stike s Francijo in ZDA, davi pa jih je navezala z vsemi deželami Commonwealtha. Podpredsednik Konservativne stranke in član skupine »skrajnih« konservativcev lord Hinchinbrooke je zahteval, naj angleške čete znova zasedejo področje Suez.

Nocoj so se sestali šefi angleških glavnih štabov treh rodov orožja in se posvetovali z ministrskim predsednikom Edenom.

Britanska vlada je poslala danes Egiptu uradno noto, v kateri protestira proti sklepu vlade o nacionalizaciji Sueškega prekopa. V noti je govora o »samovoljnem« ukrepu, dalje pa je rečeno, da ta korak »pomeni nevarnost za svobodno plovo skozi Suez. Na koncu poudarja britanska vlada, da bo odgovornost in posledice tega dejanja nosila egiptovska vlada.

Cestitke Jordana in Libanona

Aman, 27. jul. (Reuter). Jordanski kralj Husein je poslal danes predsedniku egiptovske vlade Naserju brzojavko, v kateri mu čestita k sklepu vlade o nacionalizaciji Sueške družbe. V Amanu je danes na tisoče ljudi manifestiralo svoje razpoloženje in soglasje s sklepom egiptovske vlade.

Tudi libanonski državniki so pozdravili in podprli sklep egiptovske vlade o nacionalizaciji Sueškega prekopa. Predsednik libanonske vlade Abdulah Jafi je izjavil, da pomeni nacionalizacija Suez dejanje suverenosti Egipta, ki mu ni moč ugovarjati.

Pineau za naglo akcijo

Pariz, 27. jul. (AFP). Francoski zunanji minister Christian Pineau je danes po seji vlade, na kateri so proučili položaj v zvezi s sklepom Egipta, izjavil, da Francija »ne more sprejeti enostranskega sklepa Egipta,« in pripomnil, da nacionalizacija Sueške družbe »hudo ogroža pravice in koristi Francije.«

»Sklenili smo, da se bodo držali sporazuma z našimi zavezniki,« je rekel Pineau in sporočil, da ga je vlada pooblastila, da se o tem vprašanju razgovarja v Londonu, kamor prispe v ponedeljek. Francoski minister je izjavil, da je na davišnjem sestanku z egiptovskim veleposlanikom protestiral proti sklepu egiptovske vlade, ki je »do skrajnosti resnega značaja«. Pineau je rekel, da se bosta London in Pariz temeljito posvetovala in da so se začela posvetoovanja tudi z ameriško vlado.

sklicano mednarodno sodišče v Haagu, je francoski minister odgovoril, da bi bila to »počasna procedura« in da zahteva egiptovski sklep naglo akcijo.

Padec delnic na borzi

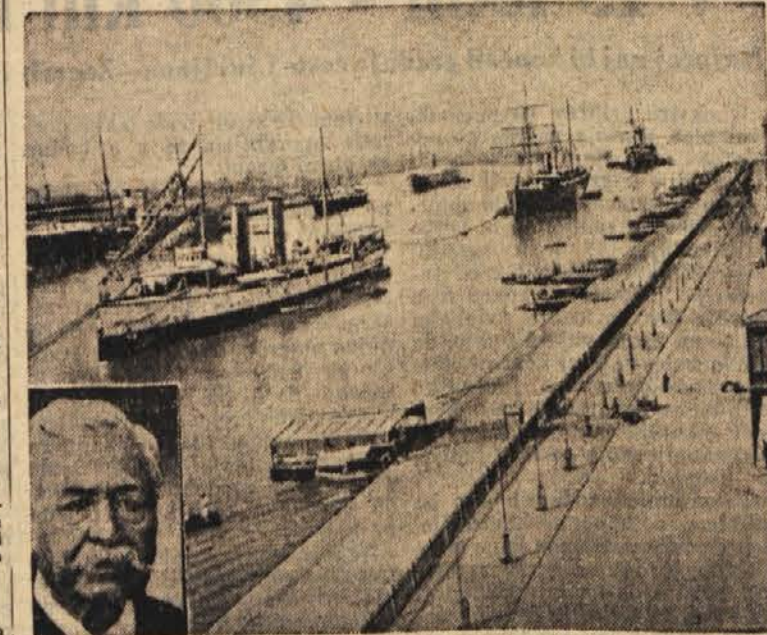
Pariz, 27. jul. (Reuter-AFP). Spričo sklepa egiptovske vlade o nacionaliziranju Sueške družbe je urad te družbe v Parizu objavil poročilo, v katerem opozarja francoske in tuje banke, da so vsi depoziti in premoženje družbe izključno njena lastnina, oziroma lastnina delničarjev in da smejo banke prevzeti samo tiste naloge, ki jih ima sama družba.

Egiptovski sklep o nacionaliziranju Sueškega prekopa je povzročil spremembe na pariški borzi. Največje spremembe se nanašajo na kapitalne delnice Suez, ki so nazadovale za kakih 20 odstotkov. Občutno so padle tudi delnice nekaterih srednje-vzhodnih petrolejskih družb

»Široke posledice«

Washington, 27. jul. (AP). Predsednik Eisenhower se je danes dobro uro razgovarjal z državnim podsekretarjem Herbertom Hooverjem o nacionalizaciji Sueške družbe, potlej pa je imela vlada sejo, na kateri so tudi obravnavali to vprašanje.

Ameriško zunanje ministrstvo je objavilo sporočilo, v katerem je rečeno, da prinaša nacionalizacija Sueškega prekopa »široke posledice«. V kratkem sporočilu je tudi rečeno, da se je ameriška vlada začela »nemudoma posvetoovati« z Veliko Britanijo in Francijo. Hkrati je rečeno, da ta egiptovski sklep »vzmemirja« dežele, katerih gospodarstvo je odvisno od blaga, ki ga prevažajo po Sueškem prekopu.

Pogled na Sueški prekop pri Port Saidu (na levi graditelj inš. Lesseps)

XIII. Mariborski teden odprt

Maribor, 27. jul. — Danes dopoldne se je pred vhom na razstavišču Mariborskega tedna zbralo večje število Mariborčanov, predstavnikov podjetij, družbenih organizacij in lokalne oblasti. Med njimi so bili tudi član Zveznega izvršnega sveta Ivan Maček, član Izvršnega sveta LRS Tone Bole, državni sekretar Sveta za blagovni promet dr. Boris Puc, ljudski poslanec dr. Maks Snuderl in drugi gostje iz sosednih krajev. V imenu Mariborskega tedna je prisotne pozdravil predsednik upravnega odbora MT Rado Pušenjak, za njim pa je XIII. Mariborski teden otvoril predsednik Sveta za družbeni plan in finance mariborskega okraja inž. Stojan Perhava.

Ze nekaj dni so Mariborčani prihajali k razstavišču Mariborskega tedna, da si ogledajo, kako bo letos uspelo organizatorjem urediti nove razstavne prostore. Na razstavišču so delali do zadnjega hipa; treba pa je priznati, da je lepo urejeno.

Mariborski teden je gospodarska revija, je prikaz zmogljivosti in sposobnosti mariborske industrije. Gospodarstveniki menijo, da mu je treba dati čimveč trgovskega poudarka. Takšen vtis razstava tudi daje; ne gre več samo za manifestacijo, za grafiko in ponazorila, pač pa za prikaz proizvodov, ki so namenjeni široki potrošnji in ki jih industrija že serijsko izdeluje. Torej nobenih obljub, kaj bo, temveč razstava proizvodov, ki so kupcem takoj na razpolago. Sodeč ob razstavljenih proizvodih je mogoče reči, da ima na letošnjem Mariborskem tednu kovinska industrija glavno besedo, razen tekstilne seveda, ki ima že staro tradicijo. Največ razstavljalcev je iz Maribora in bližnje okolice, ne manjka jih tudi iz drugih krajev Slovenije; zlasti iz Ljubljane in tudi iz sosednjih republik. Med »tujci« zlasti vzbujajo pozornost »Prvomajska«. Med domačimi razstavljalci so stari znanci: TAM, Metalna, IKI, Elektrokovina, Svaty, Impol, Hidromontaža, Mariborska livarna, MTT, Svila, Vigonka, Predilnica in tkalnica, tovarni poljedelskega orodja iz Maribora in Hoč, Zelezarna Ravne, Sana, Tovarna termoelektričnih proizvodov Bistrica, Zlatorog, obrtna podjetja, živilska in lesna industrija. Na raz-

stavišču je 85 razstavnih oddelkov.

V razstavnih prostorih obeh gimnazij v Mladinski ulici, ki so ju gospodarstveniki »preimenovali« v objekt I in objekt II, si torej obiskovalci lahko ogleda kopico zapeljivih reči. Tekstilne tovarne prikazujejo stotine vzorcev najrazličnejšega blaga, tako da trgovcem bržkone ne bo lahko pri srcu, ko se bodo spomnili svojih izlozb. Na dvoriščih so izdelovalci poljedelskega orodja razstavili množico najrazličnejših kmetijskih strojev, podjetje Gradis pa mehanizacijo za gradbeništvo. TAM prikazuje svoje kamione in avtobuse, vmes pa je še vrsta ostalih podjetij, opekarnarjev, kamnosekov in drugih.

Mariborski teden ne bi bil, kar je, če bi mu manjkalo vina,

plesu in zabave. Prireditelji so poskrbeli, da bo vse dni ustrezno najrazličnejšim okusom. Obiskovalci si bodo lahko ogledali tudi lovsko razstavo, gasilci pa so se ob svojem II. festivalu, ki bo te dni v Mariboru, izkazali s svojo, ki je prav lepo urejena. Ze prvi dan so za dobro voljo poskrbeli »Veseli flosarji«, »Toti teater« in člani amaterskega opernega ansambla v Domu JLA. Slovenski vaterpolisti so se potegovali za prvenstvo na Mariborskem otoku, naslednje dni pa se jim bodo pridružili še sabljači, kolesarji, atleti in rokometisti. Na Rotovškem trgu je SNG postavilo oder na prostem in obeta nekaj opernih predstav in dva večera opernih arij.

Na razstavišču Mariborskega tedna je torej zaživelo in zadihalo praznično razpoloženje. Najbrž bo prirediteljem naklonjeno tudi vreme. Vprašanje je samo, kako kaže barometer pri obiskovalcih. Prireditelji se nadejajo, da jih bo lepo število. Najbrž se ne motijo, zakaj Mariborski teden je bil vedno praznik Mariborčanov. In če so marsikje odpovedale »jadranske počitnice«, je prav gotovo, da bo na Mariborski teden pogledal vsakdo. Tako bi bilo tudi prav.

II. mednarodno študentsko srečanje

Se bolj kot na prvem so se poglabile prijateljske vezi in poznanstva na drugem mednarodnem srečanju študentov vsega sveta v Ljubljani, ki se ga udeležuje nad 40 študentov iz tujih držav in 15 z jugoslovanskih univerz. Enajststnevno srečanje, od 21. do 31. t. m. so razdelili študentje na dva dela. V prvem, delovnem delu, so se tuji študentje seznanili v šestih različnih predavanjih z razvojem slovenske literature in dramatike, z razvojem slovenske glasbe, tovarišica Vida Tomšičeva jim je govorila o

mednarodnem sodelovanju in aktivni borbi za svetovni mir, o mednarodnem študentskem sodelovanju na široki osnovi pa jim je govoril urednik »Tribune« Janko Popovič. Na študentskem seminarju so se podrobno pogovorili tudi o delavskem samoupravljanju pri nas. Diskusija o tem vprašanju je bila pestra in množična. Dr. Metod Mikuš pa je seznanil tuje študente z razvojem in zgodovino NOB.

Marija Vilfan in Branko Babič v pogovoru s skupino udeležencev seminarja na sprejemu, ki ga je konec delovnega dela mednarodnega srečanja organiziral v klubu poslancev CK ZMS

Studentje so si v času obiska v Ljubljani ogledali Titove zavode »Litostroja«, hidrocentrale Medvode in muzej Narodne osvoboditve, Akademski pevski zbor in člani SKUD France Marolt pa so gostom priredili prigriscen večer narodnih pesmi in plesov.

V drugem delu tega srečanja si bodo tuji študentje ogledali nekaj slovenskih krajev, predvsem Bled, Bohinj, Kranjsko goro, Vršič, Trento, Bovec, Novo Gorico in Koper. Svoje potovanje bodo zaključili v študentskem tabornu v Ankaranu, kjer bodo ostali nekaj dni na odhodu.

Velike zaloge črnega premoga pri Pirotu

Pirot, 27. jul. Z raziskovanjem zemeljskih plasti vasi Rakita pri Pirotu so te dni ugotovili, da ima tamkajšnji premogovnik Jerna okrog 20 milijonov ton zalog črnega premoga. Strokovnjaki Instituta za premog LR Srbije izjavljajo, da je moč črni premog in Jerna kaj lahko vplemeniti, pri čemer dobimo produkt z znatno nižjim odstotkom pepela in žvepla, medtem ko se kalorična vrednost pridobivanja metalurškega koksa. Predvideno je, da bodo večjetno nakopali letno okrog 200.000 ton tega premoga.

Delegacija RKJ bo obiskala Poljsko

Na povabilo poljskega Rdečega križa bosta danes odpotovala v Varšavo predsednik Centralnega odbora jugoslovanskega Rdečega križa dr. Pavle Gregorčič in predsednik nadzornega odbora generalmajor Petar Brajović. Predstavnika jugoslovanskega Rdečega križa se bosta mudila na Poljskem teden dni in obiskala številne zdravstvene in socialne ustanove.

Kaj je pokazala anketa o zborih proizvajalcev v LR Hrvatski

Sabor LR Hrvatske je pred nedavnim razpisal anketo o aktivnosti in problemih zborov proizvajalcev. Ta anketa je prikazala dejavnost zborov proizvajalcev in njihovih odborov ter povečala zanimanje številnih družbenih činiteljev — zveznih poslancev, sindikalnih svetov, odborov SZDL in komitejev ZK za delo in probleme teh predstavniških organov proizvajalcev.

Po ugotovitvah ankete nekateri zbori proizvajalcev v LR

Hrvatski ne opravičujejo povsem svojega naziva, ker so v njih neposredni proizvajalci v manjšini. Od skupnega števila odborov je v posameznih zborih proizvajalcev le od 33 do 58 odstotkov neposrednih proizvajalcev, medtem ko je uslužbenec dokaj več. Med odborniki iz vrst uslužbenec je okrog 30 odstotkov direktorjev in predsednikov zadrž, razen tega pa je med njimi mnogo drugih vodilnih uslužbenec, kakor komercialnih direktorjev, računovodij, poslovodij itd. Tak sestav nekaterih zborov proizvajalcev ne ustreza niti njihovemu karakterju niti razmerju med številom delavcev in uslužbenec v proizvodnji. V teh predstavniških organih je zlasti premalo predstavnikov in drugih članov delavskih svetov oziroma upravnih odborov. Nekateri uslužbenci, ki so odborniki zborov proizvajalcev, pa so preobremenjeni z dolžnostmi, ki jih zato kljub najboljši volji ne morejo uspešno opravljati. Tak sestav posameznih zborov proizvajalcev zato zmanjšuje učinkovitost v njihovem delu ter zožuje osnove delavskega in družbenega upravljanja.

V začetku, ko so bili zbori proizvajalcev še nova, nezadostno afirmirana institucija, s pomankljivimi izkušnjami in s še neobvladanimi področjem delovanja, je bilo razmeroma malo ločenih sej okrajnih zborov oziroma zborov proizvajalcev. Sčasoma, ko so si zbori proizvajalcev pridobili izkušnje, pa so se osamosvojili in prevzeli v svoje roke posle, ki jim pripadajo. Tako je n. pr. zagrebški zbor proizvajalcev od izvolitve do konca leta 1955 imel 36 skupnih in 73 ločenih sej. So pa tudi primeri, ko prevladujejo skupne seje, kar zožuje iniciativno in odgovornost zborov proizvajalcev in kaže, da se le-ti še niso dovolj afirmirali.

DNEVNI REDI SO PREOBSEJNI

Zbori proizvajalcev imajo mnogo dela, kar kažejo tudi dnevni redi njihovih sej, ki obsegajo od deset do trideset točk. Obsežni dnevni redi neugodno vplivajo na kvaliteto sklepov; po treh štirih podrobno obravnavanih problemih se odborniki že utrudijo in z zmanjšano pozornostjo sodelujejo v nadaljnjem delu seje. Nedvomno bi bile seje krajše in kvalitetnejše, če bi jih pogosteje sklicevali, kar pa je zvezano z dokajšnjimi stroški (seja zbora proizvajalcev na Reki stane na primer okrog 150 tisoč dinarjev. Po nekaterih mnenjih naj bi zato razbremenili dnevne rede tudi s tem, da bi olje razdelili pose na posamezne okrajne zore, komisije, svete in tajništva ljudskih odborov.

H kvalitetnejšemu delu zborov proizvajalcev mnogo pripomorejo njihove komisije, v katerih odborniki podrobneje obravnavajo posamezne probleme ter

Popravek

Tovariš Ervin Dougan-Janez nas je opozoril na netočnost v članku »Zabljakalo se je kot strela« z dne 22. julija t. l. Na str. 2 v tem članku se mora glasiti 12. odstavek od 7. vrste naprej: Tako se je pogovoril s Karlom Malom-Dragnetom, ki se je tedaj enkrat pripeljal iz italijanske vojske na dopust, da se bo to začasno vrnil nazaj v italijansko vojsko in tam zažgal skladišča sena in se šele potem vrnil v partizane. Če s kakšnim tovarišem iz naših krajev. To je Mario Kasepa, tudi storil in je decembra 1941 stopil v partizanske enote.

pripravljajo gradivo in predloge za zasedanja zborov proizvajalcev. Česte pa so pripombe v kolektivnih in lokalnih skupnostih glede odnosa odborov nekaterih zborov proizvajalcev do delavskih svetov in upravnih odborov. Zbori proizvajalcev redkokdaj sklicujejo predsednike in člane delavskih svetov in upravnih odborov na posvetovanja o problemih, ki neposredno zadevajo koristi kolektivov. Mnogi odborniki se marsikdaj ne posvetujejo z organi delavskega upravljanja, preden grejo na zasedanja zborov proizvajalcev. Pred zbori proizvajalcev je torej še vedno nerešena naloga, da svoje odnose do organov delavskega samoupravljanja uredijo tako, da bi po eni strani delavski sveti in upravni odbori lahko bolj neposredno vplivali na sklepe zborov proizvajalcev in da bi po drugi strani ti organi delavskega upravljanja tesneje vključevali svojo politiko s koristimi skupnosti.

TESNEJŠE SODELOVANJE Z DRUGIMI ORGANIZACIJAMI

Za zdaj so samo v Zagrebu začeli upostavljati tesnejše sodelovanje med zborom proizvajalcev ter gospodarskimi združenji, zbornicami in posameznimi strokovnimi društvi (z organizacijami ekonomistov, inženirjev in tehnikov, agronomov itd.). Drugi zbori proizvajalcev v LR Hrvatski le poredko najdejo stike s temi činitelji, kar pa bi lahko

Elektrifikacija proge Reka—Zagreb

Reka, 27. jul. Davi okrog 8. je krenila z reške železniške postaje svečana kompozicija električnega vlaka proti Fužinam, končni železniški postaji od Reke proti Zagrebu, do katere so promet elektrificirali. Tako je doslej elektrificiranih 45 km železniške proge Reka—Zagreb. Zadnji odsek, ki so ga zdaj elektrificirali od Drivenika do Fužin, je dolg 10 km. Za prvim vlakom s reškimi železničarji in progovnimi delavci, ki danes v Fužinah proslavljajo dan vstaje naroda Hrvatske in to novo delovno zmago, so začeli voziti tudi ostali potniški in brzi električni vlaki na tem odseku.

IZ PERSPEKTIVNEGA PLANA RAZVOJA CESTNEGA PROMETA

V 15 letih - 4500 km novih cest

Najprej naj bi končali gradnjo ceste Ljubljana—Zagreb in gradnjo Jadranske ceste

V okviru priprav na perspektivni plan razvoja našega gospodarstva sestavljajo strokovnjaki tudi študije o gradnji cest in izboljšanju cestnega prometa sploh. Tako nekateri sodijo, da bi lahko v prihodnjih 15 letih zgradili okrog 4500 km modernih cest. Jugoslavija bi imela ob koncu tega obdobja 8000 km cest s sodobnim cestiščem. Strokovnjaki sodijo, da bi bilo treba najprej končati ceste Ljubljana—Zagreb in Jadransko cesto ter začeti gradnjo ceste Beograd—Skoplje—Djevdjelija, ki bi bila nadaljevanje ceste Ljubljana—Beograd.

Značilnost večine izmed skupno 80.000 km sedanjih cest vseh kategorij v naši državi so ostri zavoji, hudi vzponi, prehodi skozi naselja, nezavarovani prehodi čez železniške proge in številni časni mostovi. Zato sodijo, da je nujno potrebno vzporedno z gradnjo novih modernih cest obnoviti sedanje, da bi jih tako prilagodili motornemu prometu. Statistični podatki kažejo, da od skupnega cestnega omrežja odpade samo 4% na ceste s sodobnim cestiščem, od 30.000 km cest I. in II. reda pa 10%.

Vzporedno z gradnjo cest bi bilo treba posvetiti ustrezno pozornost tudi motornim vozilom. Sprožen je bil predlog, da bi bilo treba v prihodnjih letih uvoziti samo četrtno potrebnih transportnih vozil, ostala pa izdelati doma, da bi tako bile zmogljivosti domače industrije motornih vozil popolnoma zaposlene, hkrati pa bi uredili tudi vprašanje tipizacije vozil.

IZ PISARNE SLOVENSKE IZSELJENSKE MATICE

Nad tisoč rojakov se bo udeležilo Izseljenskega tedna

Včeraj popoldne je prispela v Ljubljano skupina 60 rojakov iz Holandije, ki se bodo med svojim bivanjem v domovini udeležili proslav Izseljenskega tedna od 6. do 12. avgusta v Ljubljani. V Jugoslaviji se trenutno mučijo tudi okrog 250 rojakov iz prekmorskih dežel, predvsem iz Amerike. Do začetka Izseljenskega tedna bo obiskalo domovino še 111 rojakov iz francoske rudarske pokrajine Pas de Calais, ki so najavili svoj prihod za 30. julij. V začetku avgusta pričakujemo dve manjši skupini Slovencev iz ZDA ter 450 rojakov s področja Metzja v Franciji. Pripeljali se bodo s posebnim vlakom. Prav tako bodo s posebnim vlakom prispeli 9. avgusta v Ljubljano rojaki iz Nemčije (okrog 300), ki se jim bosta med potjo pridružili dve manjši skupini iz Belgije in Holandije.

ZE DEVETIČ SO RAZPRAVLJALI

O TOVARNI »CELEIA-SAD«

Ljudski odbor je za sanacijo — Obstajajo možnosti za obnovo tovarne

Celje, 27. jul. — O znani celjski tovarni sadnih sokov »Celeia sad« je ljudski odbor celjske občine doslej že osemkrat razpravljal. Vendar je do najbolj kritične točke dospelo to vprašanje šele v zadnjih dnevih. In tako so morali na današnji redni jeji občinskega ljudskega odbora devetih razpravljati o problemih te tovarne. Slo je namreč za sanacijo, oziroma likvidacijo podjetja.

Inspekcijska služba je pri ponovnih pregledih ugotovila, da izkazuje polletna bilanca v tovarni »Celeia sad« približno 11 milijonov dinarjev izgube, ki pa se še veča iz dneva v dan. Razen tega imajo upniki skupno nad 20 milijonov dinarjev terjatev do tega podjetja. Ker je »Celeia sad« spričo zastarele mehanizacije, ogromnih zalog surovin in drugih objektivnih in v veliki meri tudi subjektivnih vzrokov začela hirati, je Narodna banka 4. maja blokirala njen račun. S tem je seveda bilo podjetje onesposobljeno za nadaljnje delo. Ljudski odbor občine je večkrat ukrepal, o čemer je naš list že zapisal. V podjetju v tem času

Ljubljani bo 9. avgusta otvoritev izseljenske razstave, dva dni kasneje pa bo v poslopiju Slovenske filharmonije kulturna prireditve v počastitev zaključka letošnjega Izseljenskega tedna.

Kot formalen zaključek Izseljenskega tedna bo odigrana dne 12. avgusta v Ljubljani medmestna nogometna tekma Zagreb: Ljubljana. Zmagovalec bo prejel poseben izseljenski pokal.

Kakor kaže, se bo tretjega jugoslovanskega Izseljenskega tedna udeležilo nad 1000 rojakov. Svoje zastopnike bodo najbrž poslale tudi izseljenske matice iz drugih naših republik.

Delegacija zdravstvenih delavcev bo obiskala Kitajsko

Član Izvršnega sveta LRS dr. Jože Potrč bo vodil delegacijo zdravstvenih strokovnjakov, ki bo v začetku septembra obiskala Kitajsko.

Jugoslovanski zdravstveni strokovnjaki se bodo mudili na Kitajskem okrog mesec dni in se seznanili z zdravstvenimi in higienskimi razmerami v tej deželi.

niso dosegli zaželenih uspehov. Če bi podjetje likvidirali, bi morala občina plačati milijone, torej ves tisti denar, ki je v letošnjem letu namenjen za razne investicije v mestu.

Na današnji seji so tudi skrbno proučevali drugo, bolj realno rešitev — sanacijo tovarne. Tako bo ljudski odbor za sedaj kril izgubo v podjetju in omogočil proizvodnjo v zmanjšanem obsegu. V skladu s sedanjim stanjem v podjetju bodo morali odpustiti precej delovne sile, prodati del zalog surovin, nepotrebna osnovna sredstva itd. Novi ukrepi naj bi omogočili omejitve izgub. Vzporedno z urejevanjem razmer se bodo v tej tovarni pripravljali na prenovno, kajti Glavna združena zveza jim daje prek Jugobanke na razpolago potrebna devizna in dinarska sredstva za nakup sodobnih naprav. Glede na ugodno surovinsko osnovo v celjskem sadnem okolju je možnost, da bi »Celeia sad« v bodoče proizvajala kvalitetne sokove vseh vrst, razne koncentrate in piktin. V ta namen bodo strokovnjaki kmalu izdelali potreben elaborat. F. K.

Sueški prekop

Sueški prekop je za trgovinski promet svetovnega pomena. Postal je zlasti važna pot za petrolej in zato so na njem zainteresirane vse baze, predvsem ameriške, angleške in francoske. Mednarodni značaj Sueškega prekopa — predsednik Naser pa je poudaril, da

ta odstotek lani na 72,4 oziroma na 68 milijonov ton. Strokovnjaki računajo, da bo plulo leta 1960 po Sueškem prekopu letno 17.000 do 18.000 ladij, torej blizu 50 dnevno. Po statističnih podatkih je plulo v dneh zelo živahnega prometa po prekopu dnevno celo do 70 ladij.

Zagotovilo članicam NATO

Pariz, 27. julija. (USIS) Stalni svet Atlantskega pakta se je večeraj sestal v Parizu. Ob tej priložnosti je sprejel na znanje zagotovilo v Atlantski zvezi vladnih držav, da ne bodo brez posvetovanja z drugimi članicami NATO sprejele nobenega enostranskega sklepa o zmanjšanju svojih oboroženih sil.

Brodolom na Atlantiku

V gosti megli sta trčili skupaj potniški ladji »Stockholm« in »Andrea Doria«, ki se je nato potopila — Doslej osem smrtnih žrtev, precej potnikov pa še pogrešajo

(Od našega stalnega dopisnika)

New York, 27. jul. — Nedaleč od otoka Mantaket na vzhodno-ameriški obali so valovi pogoltnili italijansko ladjo »Andrea Doria«. Ladja »Stockholm«, ki je trčila ob »Dorio«, se je vrnila v New York s popolnoma razbitim premcem, čeprav je leta izdelan iz posebnega jekla, da bi lahko z njim lomili led v severnih morjih.

Ladja »Stockholm«, celo ladjevje ladij obalne straže, kakor tudi francoska ladja »Ille de France« — ki je večeraj krenila iz New Yorka v Evropo — so večeraj vse do danes ob zori dovažale v doko največjega mesta na svetu žrtve ene izmed najhujših pomorskih katastrof v zgodovini.

Ob trčenju je bilo ogroženo življenje več ljudi, kakor v doslej najstrahotnejši pomorski nesreči leta 1912, ko se je potopil »Titanic«. To je bilo doslej največje reševanje v zgodovini pomorstva.

Newyorški župan je mobiliziral komisijo in vsa javna vozila za prevoz žrtev v bolnišnice in hotele. Rdeči križ je poslal v newyorško pristanišče kolono kamionov z obliko za potnike, ki so se rešili iz potaplajočih ladij v nočnem preplahu večinoma v pižamah. Imigracijske formalnosti so omejili na minimum. Televizijske postaje so neposredno iz pristanišča poročale o rešenih, pomagale otrokom, da so našli matere, in staršem, da bi se sešli z otroki, izgubljenimi v gneči. Dok št. 8 v Manhattanu in dok št. 4 v Brooklynu sta dobila lice begunskih taborišč v vojni.

Viem ko se je v njihovih očeh še vedno zrcalila drama, v kateri jim je življenje viselo na nitki, so potniki dajali reporterjem izjave. Eni so dolžili kapitana »Dorie«, da ni bil zbran, in posadko, da je izgubila glavo. Drugi od sreče, da so se rešili, sploh niso mogli govoriti. Nekaterim je ostala v spominu samo panika sopotnikov. Zdravnik iz Pensilvanije, ki je pri trčenju izgubil ženo, je prisotnost v sosednji kabini potaplajočih »Dorie« smrti dopisnika »New York Times« iz Madrida Cianfare in njegovih dveh hčer, potem pa rešil Cianfarovo ženo, ki je imela zlomljeni obe nogi. Mornar s »Stockholma« ni ubežal smrti. Izdihnil je, vtem ko so mu da-

jali kri v reševalnem avtu, ki ga je vozil v bolnišnico. Dva kolona iz Južne Italije so prek vrvi poslali z »Dorie« na »Ille de France« in v temi je otrok padel v vodo. Po šestih urah groze sta našla sinčka na isti ladji. Druge matere so plavale s hčerami in sinovi in jih tako rešile.

Neki fant je rekel, da je bilo prvo, česar se je domislil, in prvo, kar je storil, to, da je skočil v vodo, neki starejši človek pa je opisal, kako je čakal, da bi ženske in otroke vkricali na rešilne čolne z ladij, ki so prihitele »Dorie« na pomoč, po tem pa se je tudi sam oprjel vrvi in prišel na čoln.

Colni z »Dorie« so bili upo-

rabni šele tedaj, ko že ni bilo več nikogar, ki bi jih uporabil — odtrgali so se od vrvi, tik preden je ladjo, na kateri je morda še 50 neznanih žrtev, pogoltnil Ocean.

Obe ladji sta imeli izkušene navigatorje. Obe sta imeli radar. Pa vendar sta se v gosti megli vlažne poletne noči njuni smeri križali v nesreči, ki je po sedanjih ugotovitvah terjala osem smrtnih žrtev, medtem ko je bilo nad sto potnikov ranjenih.

Preiskavo bodo takoj začeli, toda minila bodo leta, preden bodo ugotovili vse okoliščine in krivdo v zvezi z eno najhujših oceanskih nesreč v letopisih trgovske mornarice. Jaša Levi

PROCES PROTI SKEDENJSKIM ANTIFASISTOM

Zasliševanje prič

Sodišče ni uporabilo odloka vladnega komisarja, ki uveljavlja člen 6. Londonskega sporazuma

Trst, 27. jul. Porotno sodišče v Trstu, ki sodi šestim škedenjskim antifasistom, obtoženim, da so novembra 1945 sodelovali pri umoru nekoga Sicilijanca, je po dvehurnem posvetovanju sklenilo sinoči, da nadaljuje s procesom. Svoj sklep je utemeljilo z izjavo, da je treba zaslišati še vse priče in na podlagi njihovih izjav ugotoviti, ali gre za politično dejanje, kot to trdi obramba, ali pa za navaden zločin, kot hoče dokazati zasebna stranka.

Sklep povotnega sodišča je povzročil v Trstu veliko začudenje, saj se je pričakovalo, da bo po izjavah obtožencev in prič ter po trenutnem poteku razprave prišlo do razumevanja, da gre za politično dejanje in da bo sodišče zaradi tega apliciralo odlok št. 190 vladnega generalnega komisarja dr. Palamare, ki uveljavlja člen 6. Londonskega memoranduma. V tem členu je prepovedano začeti ali nadaljevati sodnijski postopek proti osebam zaradi političnih dejanj v zvezi z rešitvijo vprašan Svobodnega tržaškega ozemlja, izvršenih do vključno 5. oktobra 1954. S svojim sklepom, da nadaljuje z razpravo, je porotno sodišče po mnenju tržaških političnih krogov, zanikalo veljavnost Londonskega memoranduma, ki so ga podpisale najvišje italijanske oblasti ter tudi veljavnost odloka št. 190 vladnega generalnega ko-

misarja, ki je bil imenovan od italijanske vlade.

Danes se je začelo zasliševanje obtoženih prič in skoraj vse so zanikale svoje izpovedi med preiskavo, po katerih naj bi bile videl, kdo je umoril Sicilijanca Aleccija. Priče so dejale, da so jim bile omenjene izjave izsiljene.

Ko je prišlo do umora Aleccija, so bile v Trstu velike politične demonstracije. 3. novembra 1945, to je dan pred umorom, je bila v Trstu politična demonstracija, pri kateri je bilo večje število tržaških antifasistov ranjenih. Iz pripovedovanja prič in obtožencev je možno ugotoviti, da je prišel Sicilijanec Alecci 4. novembra v škedenj v spremstvu dveh prijateljev, oborožen s samokresom, kar je bilo po tedanjih zakonih na tržaškem ozemlju strogo prepovedano.

JUGOSLOVANSKA LOTERIJA

Poročilo o zrebanju sreči 99. kola (plan II.) dne 25. julija 1956 v Tolminu

Srečka, ki se končujejo s spodaj označenimi števkami	Što zadelo dobiček dinarjev
0	200.—
00	600.—
850	5.200.—
77080	20.200.—
15770	30.200.—
77100	50.600.—
03390	50.200.—
21	1.000.—
08941	20.000.—
64711	20.000.—
69351	20.000.—
23431	20.000.—
01511	20.000.—
23731	31.000.—
56911	30.000.—
88571	30.000.—
460631	100.000.—
376001	000.000.—
2022	10.000.—
2892	10.000.—
53622	20.000.—
097812	100.000.—
397332	100.000.—
23	400.—
883	3.000.—
43963	20.000.—
46983	20.000.—
11823	20.000.—
16513	30.000.—
038013	100.000.—
64	2.000.—
33794	20.000.—
05034	20.000.—
02674	30.000.—
039824	100.000.—
534514	100.000.—
865	3.000.—
27915	30.000.—
21425	30.000.—
20265	50.000.—
147855	100.000.—
056915	300.000.—
56	400.—
16	600.—
98436	20.000.—
88296	20.000.—
19926	30.000.—
7	200.—
17	600.—
67	800.—
2407	10.200.—
0067	10.800.—
29127	20.200.—
48867	50.800.—
438997	100.200.—
594667	100.800.—
039807	100.200.—
488437	200.200.—
28	400.—
0658	10.000.—
59868	20.000.—
11448	20.000.—
58328	20.400.—
00828	20.400.—
38908	30.000.—
563848	100.000.—
62859	20.000.—
40849	50.000.—
111699	100.000.—
178669	700.000.—
392629	500.000.—

Hammarskjöld v New Yorku

Zaradi napetega položaja na Bližnjem vzhodu ni šel na dopust, pač pa se je vrnil na sedež OZN

New York, 27. jul. (Tanjug). Nenadni Hammarskjöldovi vrnitvi v New York pripisujejo na sedežu Združenih narodov velik pomen. Hammarskjöld je izrecno obvestil sekretariat Združenih narodov, da se vrača zaradi napetega položaja ob izraelsko-jordanski meji, čeprav je hkrati izjavil, da njegove vrnitve vendarle ni smatraji tako, kakor da stoji svetovna organizacija pred »perečim in nevarnim položajem«.

Po prvotnem načrtu bi bil moral Hammarskjöld iz Zene odpotovati na Švedsko na počitnice. Ker pa je sklenil nujno odpo-

vati v New York namesto na Švedsko, večina opazovalcev meni, da že to dejstvo pomeni nekakšno »dramatizacijo položaja« in opozarja na njegovo resnost. Hammarskjöld sam je proti dramatizaciji in pravi, da je prispej v New York, da bi odondod »okrepil napore« za pomiritev položaja in dobil poročila, da se bodo vse dežele Bližnjega vzhoda strogo držale sporazuma o premirju. Rekel je, da ni govora o kakšni novi akciji, marveč da se nadaljuje že prej začeti napori.

Meina pogajanja med Švico in Nemčijo

Bonn, 27. jul. (AFP). Zahodnonemško znanje ministrstva poročajo, da so bila od 25. do 26. julija v Freiburgu nova pogajanja med Zahodno Nemčijo in Švico o popravku meje med obema deželama. Razgovori pa niso dosegli zaželenega cilja. Popravek meje, ki se nanaša na razmeroma majhno področje, je postal pereče vprašanje, ker so čisto ogrožene skupne koristi.

Repatriacija grških otrok

Avgusta in septembra bodo vrnili staršem več skupin otrok iz Egejske Makedonije

Jugopress poroča, da bodo prihodnji mesec repatriirali iz Subotice več skupin otrok iz Egejske Makedonije, ki so prispele po vojni v Jugoslavijo in druge evropske dežele. V vzhodnoevropskih deželah in v Jugoslaviji ži-

veče otroke bodo izročili tisti deželni, v kateri živijo njihovi starši.

S posredovanjem madžarskega Rdečega križa bodo prvo skupino 50 otrok poslali iz Jugoslavije v Sovjetsko zvezo v začetku avgusta. Dne 11. avgusta bodo poslali oziroma sprejeli v Jugoslaviji in Poljski živeče grške otroke. Predstavniki jugoslovanskega Rdečega križa bodo izročili 33 otrok, sprejeli pa bodo 111 otrok, katerih starši žive v Jugoslaviji. Tudi v septembru bodo repatriirali nekaj na Češkoslovaškem in v Jugoslaviji živečih grških otrok.

Jugoslovanski Rdeči križ bo poslal 56, sprejel pa 142 otrok. Večina otrok, ki bodo repatriirani iz Jugoslavije, je bila nastanjena v Dečjem domu v Beli Crkvi.

V Centralnem odboru jugoslovanskega Rdečega križa pravijo, da bodo z mladoletnimi otroki iz Jugoslavije izročili in sprejeli iz tujine tudi nekaj njihovih polnoletnih neporočenih bratov in sestere.

Fanfani pojde v ZDA

Rim, 27. jul. (Tanjug). Generalni tajnik demokršćanske stranke Fanfani bo odpotoval konec tega teden v ZDA, kjer bo gost ameriško-italijanskega društva. Fanfani bo imel med svojim obiskom politične razgovore z uglednimi predstavniki ameriške vlade, sodeloval pa bo tudi na zasiedanju konvencij demokršćanske in republikanske stranke.

Z VSEH STRANI SVETA

ROMUNIJA

MIKOJANOV OBISK

Bukarešta, 27. julija. (Radio Bukarešta). Podpredsednik sovjetske vlade Anastas Mikojan se je zadnje dni mudil v Bukarešti, kjer je imel razgovore s predsednikom vlade Chivu Stoikom in prvim tajnikom Romunske delavske stranke Gheorghijem Dejem.

ITALIJA

BLOKIRANJE CEN

Rim, 27. julija. (Tanjug). Predsednik vlade Segni je imel sejo z ministri gospodarskih resorov, da bi pričel položaj v zvezi z naraščanjem cen. Sprejeli so načelni sklep, naj vlada ukrene vse potrebno, da bi blokirala dviganje cen.

VELIKA BRITANIJA

LABURISTI ZA ODRAVO OBVEZNE VOJAŠKE SLUŽBE

London, 27. julija. (Reuter). Britanska laburistična stranka bo prihodnji teden zahtevala od vlade, naj do leta 1960 odpravi vojaško službo. Laburisti pravijo, da bi bila dobra plačana in z jedrskim orožjem opremljena redna vojska, ki bi štela 200.000 mož, učinkovitejša od slabše plačane in številično dvakrat večje rekrutirane sile.

ISLANDIJA

OPORIŠČA BREZ VOJAKOV

Kopenhagen, 27. julija. (AFP). Novi zunanji minister Islandije Gudmundson

je izjavil, da bo ostala Islandija članica Atlantske zveze in da bo še nadalje tesno sodelovala z drugimi članicami državami. Pripomnil je, da je Islandija pripravljena še naprej vzdrževati vojaška oporišča brez vojakov, ki bi bila po potrebi pripravljena za akcijo, v mirnem času pa da njegova dežela ne želi, da bi bile na njenih tleh razvrščene vojaške enote.

INDIJA

ŠKODA ZARADI POPLAV

New Delhi, 27. julija. (AFP). Med nedavnimi poplavami v državah Bihar, Uttar Pradesh, Zahodni Bengaliji, Pendžabu in Sorasriji je izgubilo življenje 70 ljudi. Ministrski za planiranje Nanda je o tem govoril v indijski Spodnji zbornici. Dejal je, da so poplave povzročile več kot 90 milijonov rupij gmotne škode.

ARGENTINA

POLITIČNA AMNESTIJA

Buenos Aires, 27. julija. (AFP). Danes so v Argentini izpustili 56 političnih pripornikov. Od 18. julija do danes so izpustili skupno 335 nekdanjih voditeljev peronistične stranke in sindikatov.

Argentinska vlada proučuje odlok o širši politični amnestiji.

ZAPLEMBA

PERONOVEGA PREGOŽENJA

Buenos Aires, 27. julija. (AFP). Komisija za zaplembo nedopustno prisvojenih dobrin je sklenila, da postane vse

imetje nekdanjega predsednika Perona narodna lastnina. Odlok komisije se nanaša na vse dobrine, ki jih je Peron pridobil doma ali v tujini po 4. juliju 1945, ko je prvič prišel v vlado kot podtajnik v obrambnem ministertvu. Vrednost tega premoženja je več milijard argentinskih pezozov.

JUŽNA KOREJA

SPOPAD POSLANCEV S POLICIJO

Seul, 27. julija. (Reuter). Danes je bilo v spopadu s policijo poskodbanih več južnokorejskih poslancev. Policija je namučevala prepričati demonstracije skupne opozicijskih poslancev, ki so odhajali iz parlamentarnega poslopja po jabolnem poskusu, da bi dosegli popravek volilnega zakona.

CIPER

VARNOSTNI UKREP

Nikosia, 27. jul. (AFP-Reuter). Britanske oblasti so minulo noč uvedle policijsko ured v grški četrti Nikosie in za nedolgo čas zaprle vse grške restavracije, bare in druga zabavišča. Ta dlog je bil izdan po uboju nekoga britanskega letalca in nekoga malteškega policista.

Turška policija je aretirala na turški obali dva britanska letalca, ki sta pred tremi dnevi pobegnila s Cipra ter prislila lastnina nekoga čolna, da ju je prepeljal na turško ozemlje.

(Od našega stalnega dopisnika.)

New York, julija.

Z reporterjem newyorškega časnika »Herald Tribune« Robertom Donnovanom se je nedavno pogovarjal med štirimi očmi eden izmed članov administrativnega štaba, zbranega okrog predsednika ZDA. Ali bi privolil, ga je vprašal, da bi listal po stenografskih zapiskih s tajnih sej, korespondenci Bele hiše, poročilih o razgovorih med vodilnimi možmi ZDA? Ali bi se lotil pisanja knjige o Eisenhowerju?

Ta dni so sadovi tega pomenka prišli v javnost. Izšla je studija o tistem, kar so do nedavna smatrali za intimno življenje in popolnoma privatno razpravljanje voditeljev te države.

Eisenhowerjeva »tretja stranka« Eisenhower, ki je republikan-sko stranko po dveh desetletjih hitro razočaral nad prakso »nereguliranih« članov Kongresa. Maja 1. 1953 je odkrito potožil predsedniku republikanskega nacionalnega odbora Hallu: »Republikanski člani kongresa skačejo

PISMO IZ ZDA

Reporter v Beli hiši

Kako je Robert Donnovan prišel do podatkov s tajnih sej

vladi v hrbet. Meni je tega že dovolj in preveč.«

Malo kasneje je obrambni minister Wilson na vladni seji s kislim obrazom izrazil željo, da bi republikanci naposled razumeli, da niso več člani opozicijske stranke. »Bratec, iz srca se strinjam s teboj«, je odgovoril Eisenhower.

Večina republikancev je okrenila predsednikov program medsebojne varnosti, zavrnila razširitev zakona o socialnem zavarovanju, načrt o prekopu na reki Sv. Lovrenca med ZDA in Kanado, zakon o sprejemu Havajskih otokov v vrsto držav ZDA in druge ukrepe, ki jih je Eisenhower obljubil volivcem 1952. med predvolilno kampanjo. Finančni minister Humphrey je vladno istočasno opozoril, da utegnejo kaj lahko državi dolgovati preseči zakonito mejo. Eisenhower je v šali vprašal: »Kdo bo šel zavoljo tega sedet?« Humph-

rey je na to rekel, da se bo morala vlada zagovarjati pred Kongresom. »O«, je vzkliznil predsednik, »to je še slabše!«

Ker ni bil vajem političnega manevriranja na Kapitulu, je Eisenhower posegel v volilni boj malo naivno in preveč premočno. Ob prvih razočaranjih je začel misliti o ustanovitvi lastne, tretje stranke, okrog katere bi zbral tako imenovane Eisenhowerjeve republikance, liberalce vladne stranke, »napredne zmernece«. Misel na tretjo politično grupacijo, pravi Donnovan, je tičala za njegovimi izjavami na vrsti konferenc, da želi, da bi ZDA uveljavljale »dinamično konservativnost«.

Praksa je pomagala predsedniku, da se je znašel v razmerju političnih sil in opustil javni prelom z desnim krilom republikancev. Da se je znal rešiti iz kalnih vrtincev političnega Washingtona, je treba, pravi Donnovan, pripri-

sati Eisenhowerjevi iznajdljivosti in prilagodljivosti.

»V predsedniku je zavrelo.«

Ze ko je zaprisegel, pravi Donnovan, se je Eisenhower popolnoma zavedal, da mu bo McCarthy povzročal glavobol. Vendar je sklenil, da se javno ne bo sprl z njim. »Privatno pa je predsednik često izbruhnil-spričo senatorjevih izpadov.

Za Eisenhowerja so bili najtežavnejši časi v momentu, ko je tekla preiskava o sporu McCarthy — vojska. Pred člani vlade je predsednik poudaril potrebo po liberalizaciji življenja v deželi.

Neprestani napadi Kongresa na vladni program »pomoči tujini« so povečali Eisenhowerjevo nezadovoljstvo: »To je neumno in kratkovidno« je grmel predsednik v tišini Bele hiše, ko je zvedel, da so zakon ponovno okrnili.

»V predsedniku je zavrelo«,

poroča o tem izbrani reporter. Ni mogel poslušati, da medsebojno varnost imenujejo pomoč: »To ustvarja zablodo, da gre za razmetavanje ameriškega denarja, čeprav dejansko ZDA trošijo te sklade zavoljo svojih življenjskih interesov.«

Kitajska in Indokina.

Eisenhower je že od kraja nasprotoval vsem poskusom kongresnih politikov, da bi ga v zunanjih zadevah »spravili na tanek led«. Njegovo načelo je, pravi Donnovan, da si ZDA ne smejo zvezati rok s preveč popustljivimi izjavami.

Tako je predsednik, ko je Senat nameraval opozoriti OZN, da bi priznanje Pekinga privedlo do tega, da ZDA ne bi več plačevale svoje članarice, odločno nasprotoval temu »nepravilnemu načinu pritiska na OZN« in opoudaril, da »ZDA ne morejo živeti same na sodobnem svetu«.

Podobno vlogo pomirjevalca strasti je predsednik odigral tudi v indokitajski krizi. Sprejel je zahtevo Dullesa in Radforda po kolektivni obrambi Indokine, bil pa je proti intervenciji, ki so jo zahtevali Francozi. J. Levi

DNEVNE NOVICE

OPOZORILO
Novskim rojakom, ki so na obisku v domovini
V izseljenkem tednu od 6. do 12. avgusta vabi Slovenska izseljenska matica vse rojake, ki so na obisku v Sloveniji, na čimvečjo udeležbo, zlasti na naslednje prireditve:

Avtobusna proga Celje-Rogaška Slatina-Rogatec prične dne 31. julija redno obratovati vsak delavnik, po naslednjem voznem redu:
Km 14.30 odhod Celje prihod 7.30
15.15 odhod Rogatec prihod 7.00
15.44 odhod Rog. Slatina prihod 6.15
49.16.00 prihod Rogatec odhod 6.00
Vozna cena za relacijo Celje-Rog. Slatina 170 din in Celje-Rogatec 190 dinarjev. — Avtobusni promet, Celje.

Obrtni pomočniki — pozor! Okrajna obrtna zbornica Novo mesto razpisuje jesenski pripravljalni tečaj za obrtne pomočnike, ki žele opravljati mojstrski izpit. Pričetek tečaja bomo sporočili prijavljenim kandidatom pisмено. — Prijave vložite osem ali pisмено v pisarno OOO Novo mesto najkasneje do 20. septembra 1956. Prijavi priložite točen naslov in rojstne podatke kandidata in naziv delavnice, kjer je zaposlen. Kdor trenutno ni v delovnem razmerju, naj sporoči, kje je bil nazadnje zaposlen. — Okrajna obrtna zbornica v Novem mestu.
LIM čistilni prašek ne praska, pa vendar odstrani temeljito vso nesnago z lesenih, kovinskih in keramičnih predmetov.

Z OVONOM so bili napolnjeni rešeni vsi veliki problemi pranja. Bodisi terpentinsvo mlo OVEN ali pa OVEN milni prašek, uspeh je vedno isti: belo in prijetno dišeče perilo, in kar je še posebno važno: pranje brez truda in perilo, ki ostane dalj časa celo, ker se ne pritrne zaradi neprimerne pralnega sredstva.

Ne s silo, ampak s pametjo čisti obleko. Vse mastne madeže očistiš z lahkoto s preparatom FLEX. Pazi — zahteval samo FLEX.
ROŽNO MLEKO Teint Bell vsebuje naravna hranilna za kožo, jo regenerira in pomlaja. Teint Bell Rožno mleko je višek kozmetične proizvodnje

KINEMATOGRAFI PREDVAJAJO

KINO "UNION"

Ameriški film
Žrtvovani
Brez tednika. Predstave ob 16, 18 in 20.30. V glavni vlogi John Wayne in Robert Montgomery. — Prodaja vstopnic od 14 dalje.

LETNI KINO "BEŽIGRAD"
Nemški film
LAŽNI ADAM
Predstava ob 20.30. V glavni vlogi Rudolf Plate in Oskar Sima. Prodaja vstopnic uro pred pričetkom predstave.

KINO "KOMUNA": Nemški film: »Lažni Adam«. Tednik. Predstave ob 16, 18 in 20.30. V glavni vlogi Rudolf Plate in Oskar Sima.
KINO "SLOGA": Amer. film: »Človek iz Alame«. Tednik. Filmske novosti št. 29. Predstave ob 17, 19 in 21. Ob 10 matineja istega filma.
KINO "VIC": Franc. film: »Gospod Ripolis«. Tednik. Predstave ob 16, 18 in 20.30. V glavni vlogi Gerard Philipe.
KINO "SOCA": Zaprtlo. Prodaja vstopnic v vseh kinematografih od 14 dalje, za matinejo v kinu Sloga pa od 9 dalje.

MLADINSKI KINO LM, Kotnikova 8, telefon 32-454, predvaja za mlade ameriški barvni film: »Pepelka«. Predstave vsak delavnik ob 15, vsak torek, sredo, četrtek in petek tudi ob 19, vsako nedeljo pa ob 8.30 in 10.30.
KINO "LITOSTROJ": Amer. barvni film: »Lahko je ljubiti«. Predstava ob 20. Prodaja vstopnic uro pred pričetkom predstave.

KINO "TRIGLAV"

Ameriški barvni film
Sneg na Kilimandžaru
V glavni vlogi Gregory Peck in Ava Gardner. Predstavi ob 18 in 20. — Prodaja vstopnic od 17 dalje.

KINO "ŠIŠKA"
Ameriški film
»Greh ene noči«
V glavni vlogi Spencer Tracy in Katherine Hepburn. Predstave ob 18, 19 in 20. Prodaja vstopnic od 15 dalje.

OBČINSKI LJUDSKI ODBOR CERKNICA
OBČINSKI ODBOR SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNIH LJUDI CERKNICA
OBČINSKI SINDIKALNI SVET CERKNICA
sporoča žalostno vest, da se je smrtno ponesrečil
dr. ANTON VRHOVEC
Draglega tovariša in odličnega sodelavca bomo ohranili v trajnem spominu!
Pogreb bo v soboto, 28. julija 1956, ob 16.30 iz Jožefove mrliške vežice na Žalah.

Sporočamo žalostno vest, da se je smrtno ponesrečil in nas zapustil sredi dela
dr. ANTON VRHOVEC
zdravnik Zdravstvenega doma — Cerknica
Pogreb pokojnika bo dne 28. julija 1956 ob 16.30 iz Jožefove mrliške vežice na pokopališču na Žalah.
Dobrega zdravnika in delovnega tovariša bomo ohranili v dolgotrajnem spominu!
UPRAVNI ODBOR IN UPRAVA
ZDRAVSTVENEGA DOMA — CERKNICA

TOVARNA UMETNIH BRUSOV — MARIBOR, telefon 20-58
proizvaja
UMETNE BRUSE
z zaščitnim znakom

Advertisement for 'UMETNE BRUSE' (artistic brushes) featuring the 'SWATY' logo and text describing the quality and availability of the brushes.

Advertisement for 'FANT' magazine, featuring the title 'Kaj zdaj, HANS FALLADA' and 'ROMAN FANT 14'.

Advertisement for 'Cisten' disinfectant, with the text 'MASNE MADEŽE ČISTI Cisten ZAHTEVATE GA V SVOJI TRGOVINI'.

Advertisement for 'De-De' disinfectant, with the text 'DEZINFICIRA IN DEZODORIZIRA TOALETNO MILO'.

Umrl nam je ljubi mož, oče in ded
FRANC KUTIN
upokojenec drž. železnice
Pogreb bo v soboto, 28. julija 1956, ob 17 iz Nikolajeve mrliške veže na pokopališču na Žalah.
Ljubljana, 26. julija 1956.
Zaljubljeni: žena Lina, hčerka Beta por. Manfreda, sinovi France, Jule z družinami in ostalo sorodstvo.

GRADBENO PODJETJE
»GRADBENIK« - IZOLA
sprejema za delo v Kopru in Izoli
kvalificirane zidarje in nekvalificirane delavce
Nastop dela takoj. — Skupinska samska stanovanja zagotovljena. — Kvalitetna hrana po ugodnih cenah zagotovljena v mestnih delavskih restavracijah — menzah. Ostali pogoji ugodni. — Interesenti naj si preskrbijo dovoljenje za bivanje v obmejnem pasu pri pristojnem (svojem) Tajnistvu za notranje zadeve.
2921

MARIBORSKE VESTI
DEZURNA LEKARNA
Sobota, dne 28. julija: lekarna »Tabor«, Trg revolucije 3.
Nedelja, dne 29. julija: lekarna »Melje«, Meljska cesta 2.

SLOV. NARODNO GLEDALIŠČE
Sobota, 28. julija ob 20: Verdi: »Traviata«. Gostuje Nada Vidmarjeva.
Nedelja, 29. julija ob 20: Gotovac: »Ero z onega sveta«. Gostuje Josip Sutej.
Ponedeljek, 30. julija ob 20: Večer opernih arij. Sodelujejo domači in tuji solisti.

IZ MURSKE SOBOTE
KINO
»PARK«: Ameriški barvni film: »Tri ljubezni«.

CELJSKE VESTI
KINO
»UNION«: Ameriški barvni film: »Dvoboj v džungli«.
»METROPOL«: Amer. barvni film: »Opustošena džungla«.

IZ ROGAŠKE SLATINE
Ameriški barvni film: »Mogambo«. Predstava ob 20.

VESTI IZ TRBOVELJ
KINO
»SVOBODA-TRBOVLJE II.«: Ameriški barvni film: »Ukročena trmočlaska«.
»SVOBODA-DOBRNA«: Argentinski film: »Žena morja«.

Z JESENIC IN OKOLICE
Zdravniško dežurno službo na Jesenicah ima dr. Alojz Jenko, Cesta Bratstva in enotnosti.
Brivsko dežurno službo ima v nedeljo, 29. julija Marija Konec, brivski salon, Gosposvetska cesta.
KINO
»RADIO«: Ameriški barvni film: »Velika nagrada«. Predstavi ob 18 in 20.
»PLAVŽ«: Ameriški film: »Visoka Barbaree«. Predstavi ob 18 in 20.

Z BLEDA
KINO
Ameriški barvni film: »Mirni človek«. V glavni vlogi John Wayne, Maureen O'Hara, Bary Fitzgerald in Victor Mc Laglen. Predstavi ob 18 in 20.30.

VESTI IZ KRANJA
KINO
»STORŽKA«: Ob 18 in 20 ameriški barvni film: »Pesmi zlatega zapada«. V glavni vlogi Mitzi Gaynor in Dale Robertson. Ob 22 premiera ameriškega filma: »Mož z revolverjem«. — V glavni vlogi Gregory Peck.
LETNI KINO »PARTIZAN«: Dvojni program: Ameriški film: »Mož z revolverjem«. — glavni vlogi Gregory Peck. Danes zadnjikrat. — Premiera angleškega filma: »Veseli Norman« ob 22. ur. Jutri bo premiera nemškega filma: »Fanfare ljubezni«.
»SVOBODA«: Premiera angleškega filma: »Veseli Norman«. Predstavi ob 18 in 20.

IZ DOMŽAL
KINO
Ruski barvni film: »Spravevanje vestic«. Predstavi ob 18 in 20.

»Za božjo voljo!« je rekla in sedla. Usedla se je tam, kjer je stala, pa ni bilo nevarnosti, da bo obsedela na tleh, saj je bilo vsepovsod kaj na poti, vsepovsod kaj takega, kamor se lahko nasloniš, tu na pleten stol za klavir, tam na ebenovinasto skrinjo. Pinneberg je molčal. Ni vedel, kaj naj reče. Ko je najemal stanovanje, mu je bila tista pregrada še kar všeč.
Izenada so se zablskale Ovkine oči, njene noge so spet dobile prejšnjo moč, vstala je, stopila k pregradi s cvetlicami in potegnila s prstom po letvi. Nato je pogledala prst.
»Glej!« je rekla in Fantu pomolila prst. Ves siv je bil.
»Malce prašno je že,« je previdno povedal.
»Malce!?« Njene oči so se spet zaiskrile. »Ali mi boš najel pomočnico? Da veš: vsaj pet ur dela dnevno bom imela s tem.«
»Zakaj? Kako le?«
»Kdo bo čistil vse to? Devetindevetdeset kosov pohištva z vdolbinami in bunkami, z žlebovi in stebrički! Kdo bo čistil vse to? Pravi greh, ti rečem, tako pohištvo. Pa ta rožnata pregrada! Samo z njo bom imela tri ure dela dnevno. Te papirnate cvetice! S prstom je eno štrcnila, da je padla na tla, za njo pa je zaplesalo v sončnem pramenu na milijone drobcev prahu.
»Ali boš najel služkinjo, ti?« je vprašala Ovkica in ni bila nič kaj pohljavna.
»Kaj pa, če bi ti enkrat tedensko temeljito počistila?«
»Nesmisel! In med to šaro naj raste najin Storžek? Saj bo imel kar naprej luknje v palcih in praske na členkih! Glej si ga!«
»Dotlej bova morda že dobila pravo stanovanje.«
»Dotlej, da, dotlej! — In kdo naj vse tle pozimi ogreje? Tu pod streho! In dvoje glavnih zidov! Pa štiri okna! Vsak dan pol stota premoaga in še nam bodo šklepetali zobje!«
»Veš,« je dejal v zadregi, »kar je opremljeno, ni nikoli takšno kot lastno.«

»To že sama vem. Povej samo, kakšno se ti zdi vse to! Mar ti ugaja? Bi rad živel tu? Kar predstavljaš si: prideš domov in se kar naprej spotikaš ob vso to šaro. Au!« je zavpila. »Saj sem si mislila, da je vse pritrjeno z bucikami!«
»Česa boljšega ni mogoče najti.«
»Jaz bom že našla kaj boljšega, kar zanesi se na to. Kdaj lahko odpoveva?«
»Prvega septembra. Pa...«
»Za kdaj?« — »Za zadnji september. Toda...«
»Sest tednov!« je zastokala. »No, bom že kako prestala. Le za Storžka mi je žal, ko mora doživeti vse tole.«
»Kar takoj pa spet ne moreva odpovedati.«
»Seveda lahko! Najbolje, če odpoveva še danes, zdajle, to minuto.«
Stala je pred njim kot poosebljena odločnost. Lica so ji gorela, oči so se ji bliskale, ko ga je gledala z visoko dvignjeno glavo.
Počasi ji je rekel: »Veš, Ovkica, precej drugače sem si te predstavljal. Mnogo nežnejšo, mnogo...«
Zasmejala se je, skočila k njemu in mu šla z roko skozi lase: »Seveda sem čisto drugačna, kot si si predstavljal. To tudi sama vem. Mislim si, da sem vsa kot iz sladkorja. Kje neki, ko sem morala iz šole naravnost v trgovino. Iz sladkorja, hej, pri takem bratu, pri takem očetu, pri takih kolegih in predstojnikih!«
»Veš...« je hotel razglablјati, pa ga je prekinila ura, tista ura s steklenim pokrovom pri peči zraven upodobljenega Amorja. Urno je udarila sedemkrat.
»Na delo, Fant! Morava še dol v trgovino. Nekaj bo treba za večerjo in za jutri. Zdaj pa bi rada videla tisto tako imenovano kuhinjo.«

»No, no, tako hudo pa spet ni,« je bil malce užaljen. »Zdi se mi, da je nekaj kar čednih koticov.«
»Koticov že, koticov,« je rekla Ovkica, »toda povej mi, kaj je to? Ne, ne reci ničesar! Pojdiva tja, da si bom od blizu ogledala!«
Odpovedala sta se na pot, a sta morala večinoma stopati drug za drugim. Ovkica ni izpustila roke svojega Fanta.
Takole: soba je bila podobna soteski, niti ne tako ozki soteski, toda dolga je bila kot jahalna steza. Stiri petine te steze je bilo zastavljenih s tapciranim pohištvom, z mizami iz orehovine, z oledali, s cvetličnimi stojali, s policami. Zraven je bila še velika kletka za papigo (brez papige). Dve petini prostora sta zavzemali postelji in umivalna miza. Prostor med četrto in peto petino dolge jahalne steze je Ovkica najbolj razvnel. Bila je tam nekakšna španska stena med dnevnim prostorom in spalnico, toda ne zavesa ali kaj podobnega, temveč nekaj z navpično postavljenimi letvami, torej pregraja, ki je bila še najbolj podobna brajdam. Te letve pa niso bile iz navadnega lesa, marveč iz orehovine, letve s čednimi, okroglimi žlebovi. Te brajde pa niso bile gole, marveč vse prepletene s papirnati rožami, z narcisami in vijolicami iz blaga. Izpod stropa so visele papirnate zavesе, kakršne je Ovkica poznala s pivskih veseljc.

PRED ŠESTDESETIMI LETI SE JE RODIL

»TITAN«

»Tu je prekrasno!« je pred šestdesetimi leti ves očaran vzkliknil Ceh Spalek, ko je ležal v visoki travi ob ropotajočem mlinskem kolesu, ki ga je poganjala zuboreca Mlinščica, občudoval zasnežene vrhove Kamniških planin.

»Samo tu želim živeti, delati in se bogatiti! Tu bom ustvaril svoje podjetje, toda — kako?«

skega v kvalitetno industrijsko proizvodnjo, čeprav je po svojem proizvodnem stroju predstavljalo skupino razmetanih starih stavb, deloma barak, brez pravilne notranje medsebojne povezave, kajti vsi bivši lastniki so v dobi konjunkturalne zasilne povečevali le tiste obrate, ki so prinašali profite. Pred drugo svetovno vojno si je pod-

ter prvo delavsko pevsko društvo »Solidarnost«.

Osemindeset letna stavka I. 1958 zaradi stavkokazov ni rodila uspeha. 30 delavskih voditeljev se je znašlo na cesti. Sele po osmih letih se je delavsko gibanje v podjetju obnovilo, toda šele dve leti nato se je pod vodstvom Franca Leskoška začelo v »Titanu« pravo borbeno delavsko gibanje. Leto nato je bila že osnovana tudi partijska celica ter SKOJ kot žarišči revolucionarnih idej Marxa-Lenina. Vpliv Partije je hitro narasčal in okupacija je naletela že na organiziran splošen odpor slovenskega delovnega ljudstva, ki je po oboroženi vstaji prinesel narodno in socialno svobodo.

»TITAN« POSTAJA RES VELIKAN

V povojnem načrtnem gospodarstvu sta izredni delovni polet in požrtvovalnost Titanovega delovnega kolektiva omogočila izpolnjevanje in preseganje visokih letnih proizvodnih načrtov. »Titan« je dobil tudi svoj perspektivni načrt nadaljnje razširitve in rasti, kajti nastopilo je obdobje hitrega razvoja in modernizacije tega podjetja.

Leta 1953 je priteklo prvo železo iz nove temperne livarne. Prav tako so začele obratovati nova čistilnica odlitkov, cinkarna in kositrarna. Zdaj dograjujejo in adaptirajo oddelek za splošno obdelavo litin in fitingov, montažo tehnic in kuhinjskih strojkov, novo skla-

Med najspetlejšje dneve v zgodovini kamniškega svobodoljubnega ljudstva spada osekakor 22. julij 1941. Na ta dan — pred 15 leti — je pod vodstvom najzrelejših sinov komunistične partije zaplapolala tudi v kamniškem okolju borbeno zastava splošnega oboroženega upora proti fašističnim osvajačom.

Kakor vsako leto je občinski odbor Socialistične zveze delovnega ljudstva v Kamniku tudi letos skupno z drugimi množičnimi organizacijami in društvi pripravil obsežno proslavo občinskega praznika, ki traja že od 22. julija ter bo svečano zaključena 29. t. m. z odkritjem spomenika padlim borcem in talcem v Komendi.

ter preusmeril proizvodnjo na izdelovanje predmetov za lastne vojne potrebe. Sredi leta 1945 je podjetje odkupila avstrijska delniška družba »Kärntner Maschinenfabrik« iz Beljaka.

TU SO RASLE KLICE NOVE — SOCIALISTIČNE JUGOSLAVIJE

Grešili bi, če bi smatrali, da je zgodovina podjetja le v menjavanju njenih lastnikov in

dišče za surovine, vodovod, kanalizacijo in cestišč. ter končno garderobe in sanitarne naprave za livarno. Temu bo sledila gradnja obrata za izdelavo okovja in ključavnic, stiskalnice, mehnične delavnice, kalilnice in kotlovnice.

Tako postopoma raste tukaj moderen tovarniški gigant, res pravi »TITAN«, močan gospodarski činitelj naše socialistične skupnosti. Zal nam zaradi pomanjkanja prostora ni dano, da bi obširneje opisali velike povojne proizvodne uspehe delovnega kolektiva »Titana«, ki mu želimo prav obilo uspehov v njegovem prizadevanju po osvojitvi novih tehnoloških postopkov za nadaljnjo razširitev in kakovostno izboljšanje njihovih proizvodov.

Uspešen razvoj in napredek KERAMIČNO-KEMIČNE INDUSTRIJE V KAMNIKU

Keramično-kemična industrija v Kamniku proizvaja v svojih 6 obratih zelo pester izbor kemičnih in nekovinskih proizvodov. V zadnjih dveh letih je podjetje osvojilo nad 40 novih izdelkov, ki smo jih doslej pretežno uvažali. Sedaj izdelujejo v tem podjetju popolni izbor polirnih in brusnih past za vse vrste kovin, ki so po svoji kakovosti enakovredne uvoženim. — Posebno najnovejši proizvodi serije nitropolirnih in brusnih sredstev za obdelavo in poliranje kovin in lesa ter polirna sredstva za marmor in kamen so dokončno osamosvojila naš trg pred vvozom.

V okviru livarskega servisa proizvaja podjetje najkvalitetnejše vrste livarskega peska, tlačilne mase in pomolna livarska sredstva, ki smo jih doslej prav tako uvažali. Izbor teh izdelkov bo podjetje še povečalo, da bi na ta način naše livarne uporabljale samo domača pomožna livarska sredstva.

Z rekonstrukcijo in zboljševanjem tehnološkega procesa proizvodnje gradbene, dekorativne in tehnične keramike bo omogočen nadaljnji obstoj in razvoj te panoge proizvodnje.

Podjetje ima pripravljene investicijske načrte za mehanizacijo izkoriščanja kamenine kalcit ter za pralnico (separacijo) livarskega peska v Moravčah. 8 temi investicijami se bo brutoizdatki podjetja povečali za nadaljnjih 50 milijonov dinarjev, tržnice bo pa tako dobilo še razne nove proizvode.

Kjer je bil pred 60 leti še skromen mlinček in nato obrtniško in polindustrijsko podjetje, se sedaj vedno bolj širi moderni industrijski gigant — tovarna kovinskih izdelkov in livarna »TITAN« v Kamniku

Spalek ni imel denarja. Zato si je poiskal na Dunaju bogato nevesto ter z njeno pomočjo kupil posestvo z mlinom, kjer je doslej Bučar izdeloval pralni prašek in lesene žeblice za čevlje. Povečal je delavnico ter začel v njej že s pomočjo strojev izdelovati stavbne ključavnice ter dolga križna nasadila.

Tako je leta 1896 nastalo v Kamniku malo kovinsko podjetje — predhodnik sedanje tovarne kovinskih izdelkov in livarne »Titan«; toda Spalek ni imel sreče. Močna konkurenca nemških podjetij ter spori z ženo so ga prisilili, da je prodal svoje 11 let staro podjetje z 20 delavci bratoma Fass z Dunaja. Tudi ta dva sta zaradi velikih novih investicij za stiskalnice in skladišče zašla v finančne težave in čez 4 leta je bila lastnik podjetja že dunajska družba »Kraisscheisenwarengesellschaft«. Toda tudi pod njenim vodstvom je podjetje hiralo ter končno ustavilo delo.

Med večino kovinarjev, ki so morali vzeti v roke potno palico ter si po severni Avstriji iskati nove zaposlitve, je bil tudi mlad strojni ključavničar Josip Broz, naš maršal Tito.

OBDOBJE KONJUNKTURE IN IZZEMANJE DELAVSTVA

Prva svetovna vojna je z novo konjunkturo prinesla v podjetje novega lastnika — Dunajčana Nagla. Ob koncu vojne je kupila podjetje delniška družba »Kranjske tvornice že-

Leta 1911 je bil član majhnega delovnega kolektiva, predhodnika sedanje tovarne »TITAN« v Kamniku, tudi strojni ključavničar Josip Broz

leza in ključavničarskih izdelkov« v Zagrebu. Z novo livarno, kovačnico, skladiščem ter z oddelki za avtomate, obdelavo litin ter za montažo kuhinjskih strojkov in električno centralo se je začel razvoj velike tovarne. Ko je leta 1925 prevzela to tovarno »Osječka livarna in tovarna strojev«, se je zlasti razvila livarniška stroka. Izdelki tovarne »Titan« so bili leta 1929 na svetovni razstavi v Barceloni odlikovani z zlato kolajno, leta 1931 na razstavi v Solunu z diplomom ter leta 1934 na Zagrebškem zboru s posebnim priznanjem.

Podjetje se je tako razvilo iz obrtniškega in polindustrij-

njihovih teženj po masnih profitih. Ne, skupno s podjetjem je raslo tudi naše delavstvo, njegova razredna zavest in borbenost. Skupno z njim so rastle tudi klice nove, socialistične Jugoslavije. Zato si bežno oglejmo še to plat razvoja!

Pod vplivom revolucionarnih dogodkov po prvi svetovni vojni v svetu je zrastle zavest in borbenost delavstva tudi v Kamniku. Delavci so se začeli organizirati na borbo za svoje pravice. V »Titanu« so ustanovili osrednje društvo kovinarjev, pozneje so se pa vključili skoraj vsi v »Savez metalnih radnika Jugoslavije«. V Kamniku so ustanovili tudi delavsko knjižnico

GRADBENO PODJETJE »ZASAVJE« TRBOVLJE

poziva
vse delavce
in uslužbence

ki jim je prenehalo delovno razmerje ter imajo pravico do deleža plač iz dobička za leto 1955, da se zglase pri podjetju zaradi dviga tega deleža.

Tisti, ki se ne bodo zglasili v roku treh mesecev, izgube pravico do deleža.

T 107

Oglašujte v našem listu!

Objava

Obveščamo vse zainteresirane, da bo na osnovi objave v Uradnem listu LRS št. 19 licitacijska obravnava za oddajo dveh 9-stanovanjskih blokov ObLO Kranj, 2. avgusta 1956 ob 10. uri na sedežu ObLO Kranj — sejna dvorana.

Občinski ljudski odbor
Kranj

2930

RAZPIS ŠTIPENDIJ

Komisija za štipendije obč. LO NOVA Gorica razpisuje naslednje štipendije:

- 1 na pravni fakulteti
- 1 na srednji gradbeni šoli
- 1 na šoli za socialne delavce
- 2 na upravni šoli
- 2 na učiteljski

- 1 na dvoletni administrativni šoli
- 1 na srednji šoli za medicinske sestre

Prosilci naj do 15. avgusta 1956 vložijo kolkovane prošnje (180 din državne in 90 din občinske takse) in priložijo: prepis zadnjega šolskega spričevala, potrdilo o vpisu v šolo, potrdilo o imovinskem stanju družine in prejemkih vseh družinskih članov, potrdilo o prejetem otroškem dodatku, potrdilo družinske skupnosti. Služatelji univerze in višjih šol predložijo namesto šolskega spričevala potrdilo o zadnjem vpisu, potrdilo o opravljenih izpitih in mnenje mladinske organizacije.

Prošnje brez navedenih prilog se ne bo obravnavalo.

Komisija za štipendije
obč. LO Nova Gorica

2924

Razpis

Občinski ljud. odbor Kranj razpisuje na podlagi 1. člena zakona o oddajanju in izvajanju gradbenih del (Ur. l. LRS, št. 17-77/55) in 3. člena pravilnika o postopku pri javni licitaciji za oddajo gradbenih del (Ur. list LRS, št. 17-81/55)

prvo javno pismeno licitacijo

za Otroški vrtec Kranj-Planina
1. Predračunska vsota gradbenih in obrtniških del znaša 11.350.000 din.

2. Rok dovršitve III. faze 31. decembra 1956, rok za dokončno dovršitev 1. avg. 1957.
3. Polog v višini 0,5 % proračunske vsote je treba predložiti v obliki garancijskega pisma najkasneje do pričetka licitacijske obravnave.

4. Pri vsaki situaciji se bo odtegovala varščina za izvršitev gradbenih obveznosti v višini 3 %, katera se bo obračunavala oziroma vrnila izvajalcu del po izvršeni finančni kolavdaciji.

5. Pogodbena kazen za prekoračenje postavljenih rokov znaša 3 % od vrednosti nedovršeni del.
6. Licitacijska obravnava bo ob 10. uri na sedežu LO Kranj, sejna dvorana, vključno 15. dan od datuma objave v Uradnem listu LRS in naknadnega obvestila v dnevnem časopisu.

7. Ponudbe se sprejemajo do desetega dneva licitacijske obravnave in morajo biti opremljene v skladu s predpisi pravilnika o postopku pri javni licitaciji za oddajo gradbenih del (Ur. l. LRS, št. 17/55).
8. Projektni elaborat je zainteresentom dnevno na razpolago od 8. do 12. ure v prostori oddelka za gradnje in komunalne zadeve ObLO Kranj, Titov trg št. 3 pritriljeje — levo.

Investitor
OBCINSKI LJUDSKI ODBOR
KRANJ

Naročnikom

»Ljudske pravice« sporočamo, da imajo ravno tako tudi pri objavah malih oglasov, osmrtnic in zahval v »Ljubljanskem dnevniku« 50 % popusta.

Po členu 63 Uredbe o plačah delavcev in uslužbencev gospodarskih organizacij (Ur. list FLRJ št. 11/56)

pozivamo

vse delavce in uslužbence

katerim je prenehalo delovno razmerje, imajo pa pravico do deleža pri dokončni delitvi dobička za plače, da pošljejo podjetju svoje prijave (naslove). Po preteku tromesečnega roka in dneva razglašja izgubijo delavci in uslužbenci, ki niso dostavili prijave podjetju, pravico do deleža pri dokončni delitvi dobička za plače.

BOMBAŽNA PREDILNICA IN TKALNICA — TRZIC

2922

UPRAVA PODJETJA »INDUPLATIA«

Jarše, pošta Domžale

sprejme takoj v službo

mlajšo moško osebo

z ekonomsko fakulteto ali tudi z dovršeno srednjo ekonomsko šolo, katerega bi usposobila za vodenje zunanjetrgovinskih poslov.

Reflektanti z odgovarjajočo šolsko izobrazbo in ki čutijo veselje do tega dela, naj pošljejo svoje ponudbe na sekretariat podjetja najpozneje do 20. avgusta 1956

2920

RAZPIS

Na podlagi 90. člena Uredbe o ustanavljanju podjetij in obrtov (Ur. list FLRJ št. 51/53) in 10. člena Zakona o pristojnosti občinskih in okrajnih ljudskih odborov (Ur. list FLRJ št. 34/55) razpisuje Komisija za razpis mest direktorjev Občinskega ljudskega odbora Piran

MESTO DIREKTORJA

trgovskega podjetja »JADRO«, Piran

POGOJI: višja strokovna izobrazba in tri leta prakse v stroki, ali popolna srednja šola z 10-letno prakso v stroki in strokovni izpiti, ali nepopolna srednja šola oziroma strokovna šola in 15-letna praksa v stroki in strokovni izpiti.

Kolkovane prošnje z življenjepisom in opisom strokovne usposobljenosti dostavite Občinskemu ljudskemu odboru Piran najkasneje do 10. avgusta 1956.

2923

KMETIJSKE ZADRUGE IN TRGOVSKA PODJETJA

na drobno vljudno obeščamo, da smo znižali ceno trboveljskemu

portland cementu

od 15 na 11,90 din franko ž. p. Trbovlje, za kg.

Ker je trboveljski cement priznan kot visoko vredni

portland cement

ga priporočamo za gradnje silosov in drugih kmetijskih objektov. Naročajte cement pri

»Trgovskem podjetju Železnina«

Trbovlje, po tovarniški ceni. Se priporoča:

Trg. podjetje »Železnina«, Trbovlje

T 106

Upravni odbor Gozdnega gospodarstva Kranj razpisuje natečaj za izpolnitev delovnih mest:

sekretarja podjetja

z visokošolsko ali srednješolsko izobrazbo in z večletno prakso v upravnih poslih

upravitelja Gozdnega obrata

Škofja Loka, gozdarski inženir ali gozdarski tehnik s prakso

3 pomočnike upraviteljev gozd. obratov

v Škofji Loki, Trzinu in na Jezerskem; gozdarski inženirji, lahko začetniki

2 projektanta

za projektiranje nizke in visokogradnje; gozdarski inženir ali gradbeni inženir, lahko tudi gradbeni tehnik

2 gozdarska inženirja ali tehnik

za operativna dela pri gozdni gradnji

blagajnika direkcije v Kranju

srednješolska izobrazba

materialnega knjigovodjo

pri Gozdnem obratu v Škofji Loki, s srednješolsko izobrazbo

Plače po tarifnem pravilniku podjetja. — Nastop službe takoj ali po dogovoru. — Vloge z življenjepisom in opisom dosežanj službovanja pošljite na direkcijo Gozdnega gospodarstva Kranj do 31. julija 1956.

NAROČITE SE RRAVOČASNO

NA NAŠO VELIKO POPULARNO IZDAJO

»Pravni priročnik o pravicah in dolžnostih državljanov«

v redakciji dr. Borislava Blagojevića in dr. Vladimira Kapora, univerzitetnih profesorjev (s sodelovanjem večjega števila naših znanih pravnih in ekonomskih strokovnjakov).

Ta naša izdaja pomaga vsakemu državljanu pri uveljavljanju njegovih pravic in pravilnem izvrševanju obvez, ki izhajajo iz veljavnih predpisov. Posebni pravni inštituti in pojmi, kakor tudi pravna sredstva, so pojasnjeni na najkrajši in na lahko razumljiv popularen način.

»Pravni priročnik o pravicah in dolžnostih državljanov« predstavlja prvo in edinstveno izdajo te vrste v naši državi in bo kot taka zelo koristna služila državljanom kakor tudi državnim, gospodarskim in družbenim organizacijam.

Cena naročnine je 1000 dinarjev, po izidu v prosti prodaji bo stala 1200 dinarjev. Denar ni potrebno poslati vnaprej, ker bo knjiga dostavljena naročniku s povzetjem brez poštnine.

Prosimo, da nam naročnino zaradi omejenega števila izvodov pošljete pravočasno na naš naslov:

»SAVREMENA ADMINISTRACIJA«
ZALOŽNIŠKO TISKARSKO PODJETJE — BEOGRAD, PRIZRENSKA 6
POSTNI PREDAL 479 2728

IZŠEL JE

PRIROČNIK

ZA SESTAVLJANJE PERIODIČNIH OBRAČUNOV

inž. I. Apostolovića in V. Colića, v redakciji Nikole Petrovića
IZDAJA V LATINICI — CENA 650 DIN

PRIROČNIK VSEBUJE:

navodila za sestavljanje periodičnih obračunov z vseh gospodarskih področij s posebno poudarjenimi specifičnostmi za vsako gospodarsko panogo oziroma za skupine podjetij;

navodila za sestavljanje periodičnih obračunov zadrug;

praktične primere za vsako vrsto obrazcev periodičnih obračunov (obračun na obrascu »D«, »D-trg«, »D-kmetijske«, »D-pavšalistic«, »D-kmetijske zadruge I«, »D-prodajalnice«). Primeri so posebej obdelani z alternativno, kdaj je ustvarjen dobiček, kdaj ustvarjeni dobiček ni zadosten, da pokrije zakonske obveze iz dobička, in kdaj je ustvarjen primanjkljaj;

pojasnila z elementi skupnih dohodkov. Le-tu so podana natančna pojasnila, zbrani in urejeni predpisi, ki se nanašajo na ta material; najnovejše predpise, ki so vezani za sestavo periodičnega obračuna, urejene po elementih periodičnega obračuna;

primeri in pojasnila v priročniku so prilagojeni za sestavljanje periodičnih obračunov za drugo in naslednje tromesečje 1956. leta.

Vsakemu podjetju bo — ne oziroma se na njegovo delovanje — s pomočjo tega priročnika olajšano pravilno sestavljanje periodičnega obračuna.

Glede na tako obdelan material, ki se nanaša na sestavljanje in predložitev periodičnega obračuna, predstavlja priročnik nujno potrebo tako podjetjem za sestavljanje obračunov kakor tudi bankam, revizorjem, inšpektorjem in ostalim, ki opravljajo kontrolne funkcije.

Gradivo v priročniku je praktično in pregledno razporejeno, tako da vsak na zelo lahek način lahko najde material, ki ga zanima.

Naša prejšnja izdaja:

Predpisi o gospodarskem sistemu za 1956. leto

inž. Božidara Race in Dragomir Zivančevića
Cena 550 dinarjev

Naša prihodnja izdaja:

Dogovor o kupovanju in prodaji blaga z ozirom na splošne uzance za promet z blagom

s tekstom splošnih uzanc — dr. Vladimira Kapora
PRODAJAJO VSE KNJIGARNE V FLRJ

V Beogradu prodaja naša prodajalna, Maršala Tita št. 66, in knjigarna »Kultura«, Terazije št. 45.

V Novem Sadu prodaja naša prodajalna, Zmaj Jovina št. 22.

Založniško-tiskarsko podjetje
»SAVREMENA ADMINISTRACIJA«
BEOGRAD, PRIZRENSKA 6 — POSTNI PREDAL 479

DROBNI OGLASI

DVOSOBNO STANOVANJE s kabinom, v I. nadstr., v centru, zamenjam. Ponudbe poslati v upravo LP pod »Sončno«.

DVA STROJNA TEHNIKA za konstrukcijski biro in enega avtomobilarja-rezkarja, sprejme v službo Uprava Inštituta »Jožef Stefan« v Ljubljani, Jamova 55. Interesenti naj se javijo pri tuk. upravi do 31. jul.

ENOSTANOVANJSKI HISO, 4-sobno, takoj vseljivo, novo zidano, 9 arov sadnega vrta, gospodarsko poslopje, vse v eni parceli v Novem mestu, zaradi selitve po zelo ugodni ceni prodam. Informacije v podružnici LP v Novem mestu.

N TI SPOŠNO GRADBENO PODJETJE Standard Tolmin, išče 150 nekvalificiranih in polkvalificiranih delavcev ali pa kompletne akordantske skupine za dela na visoki gradnji v okolici Ljubljane. Hrana in stanovanje na gradbišču pod zelo ugodnimi pogoji. Dela se oddajajo v skurdu. Vode skupin naj pismeno ali osebno iščejo podatke v upravi podjetja v Tolminu. 2934

Upravni odbor
Splošno gradbenega podjetja
»BETON« — Celje
razpisuje
mesto štipendista
za socialne delavce v Ljubljani
POGOJI: popolna srednja šola z maturo ali pa nepopolna srednja šola z najmanj 3-letno uspešno prakso v socialni ali podobni službi (personala)
Rok 30. julija 1956.
C 192

Fakultetni svet pravne fakultete v Sarajevu razpisuje natečaj za izbor po enega predavatelja

(rednega ali izrednega profesorja ali docenta)

za predmete:

1. uvod v družbene vede,
2. politična ekonomija,
3. kriminalistika,
4. kriminologija,
5. zgodovina ljudske oblasti,
6. teorija države in prava.

Prijave za natečaj (takzirane s 180 dinarji) pošljite tajniku Pravne fakultete v Sarajevu, Obala št. 7, pritičje, v roku 21 dni po objavi tega oglasa.

Prijavi je treba priložiti življenjepis, podatke o dosednji službi, znanstveni in strokovni dela.

Kandidati morajo izpolnjevati pogoje Splošnega zakona o univerzah (Službeni list FLRJ št. 27/54).

Za mesta, ki ne bodo takoj izpolnjena, ostane natečaj odprt do konca letošnjega leta.

PRAVNA FAKULTETA — SARAJEVO 2722

TOVARNA »ZLATOROG« V MARIBORU poziva svoje bivše delavce in uslužbence

ki so bili v letu 1955 v delovnem razmerju in imajo v smislu čl. 59 Uredbe o plačah delavcev in uslužbencev gospodarskih organizacij (Ur. list FLRJ 54/54) pravico do deleža na plačah iz dobička, da to pravico uveljavijo pismeno ali osebno v roku 3 mesecev od dneva objave.

Po preteku navedenega roka bivši člani kolektiva izgubijo pravico do deleža iz dobička.

Tovarna »Zlatoroga« — Maribor
M 239

DRŽAVNI SEKRETARIAT ZA ZUNANJE ZADEVE

razpisuje

NATEČAJ

za sprejem uslužbencev-pripravnikov za diplomatsko konzularno stroko

Bodelujejo lahko državljani FLRJ, ki so končali pravno, ekonomsko, filozofsko fakulteto ali novinarsko-diplomatsko visoko šolo.

Prijavi za natečaj, takzirani s 30 dinarji, naj kandidati priložijo:

- a) življenjepis (življenjepis priložite podatke o sodelovanju in članstvu v družbenih organizacijah);
- b) overjen prepis diplome fakultete domače ali tuje univerze (notificirano);
- c) overjen prepis vseh dokumentov predvidenih po členu 50. Zakona o državnih uslužbencih, razen zdravniškega potrdila, pa tudi osebno fotografijo 4,5 x 6;
- d) dokumente o službi, v kolikor je kandidat bil v delovnem razmerju;
- e) dokaz o regulirani vojni obveznosti;
- f) znamko za 50 dinarjev za pismeno obvestilo kandidata o rezultatu sodelovanja na natečaju;
- g) za natečaj za pripravnike za diplomatsko konzularno stroko se lahko prijavijo kandidati, ki niso starejši od 25 let.

Pri odločitvi o sprejemu bodo imeli prednost kandidati, ki so diplomirali z odličnim ali zelo dobrim uspehom, znanjem francoskega, angleškega, ruskega ali kakšnega drugega tujega jezika.

Sprejemni izpit sestoji iz pismenega in ustnega dela.

Pismeni del izpita sestoji:

- a) izdelava teksta v srbohrvatskem jeziku;
- b) izdelava krajšega sestava v francoskem, angleškem, ruskem ali drugem tujem jeziku.

Ustni del izpita sestavlja:

- a) zgodovina diplomacije (splošna in narodna) XIX. in XX. stoletja;
- b) mednarodno javno in civilno pravo;
- c) ekonomska geografija z zunanjetrgovinsko problematiko;
- d) državna ureditve FLRJ;
- e) tuj jezik (srednje znanje).

Prijave za natečaj se sprejemajo do vključno 1. oktobra 1956. leta.

Do 1. decembra 1956 bodo kandidati pismeno obveščeni, če jim je dovoljeno polagati sprejemni izpit.

Prijave, katerim bo manjkala katera od navedenih prilog ali bodo prišle po 1. oktobru 1956, ne bodo upoštewane.

Kandidati, katerim bo dovoljeno polagati sprejemni izpit, bodo poslani na zdravniški pregled v Državnem sekretariatu za zunanje zadeve tik pred polaganjem izpita.

Izpitni se bodo začeli s 1. marcem 1957. leta.

Potne stroške za kandidate iz notranjosti, katerim bo dovoljeno polagati sprejemni izpit, bo nosil Državni sekretariat za zunanje zadeve.

Zainteresirani kandidati lahko dobijo izpitni program in natančnejše pojasnilo pri komisiji za natečaj v Državnem sekretariatu za zunanje zadeve (telefon 28-917, soba št. 27, od 8. do 10. ure).

7482

VEČ RAZNAŠALK

ZA RAZNAŠANJE »LJUBLJANSKEGA DNEVNIKA«
»LJUDSKE PRAVICE« SPREJME TAKOJ UPRAVA
»LJUDSKE PRAVICE«, LJUBLJANA, KOPITARJEVA ULICA 2

Poziv na naročnino gospodarskim organizacijam

Ker je prva osnovna izdaja

Gospodarsko-finančnega priročnika

(»Permanentni vodič med gospodarskimi predpisi«)

popolnoma razprodana, smo se odločili, da bomo tiskali drugo izdajo

v kolikor se bo prijaviло zadostno število naročnikov

- Druga izdaja bo vsebovala ves doslej objavljeni material po istem sistemu svobodnih listov, zajemala pa bo tudi predpise, objavljene v Službenem listu FLRJ vključno s številko 23/56 oziroma vključno s IV. spremembami in dopolnitvami, in bo razporejena v dve knjigi (s patentnimi vijaki in polivinilskimi platnicami).
- Priročnik razlaga ves material naše gospodarsko-finančne zakonodaje v krajših izvodih po enem abecednem vrstnem redu. Spremembe in dopolnitve izhajajo redno četrtletno v mesecu januarju, aprilu, juliju in oktobru vsako leto.
- Nova izdaja se ne bo razlikovala od prve, tako da bodo kupci tako ene kot druge izdaje v prihodnje prejeli ista besedila sprememb in dopolnitev.
- Cena druge izdaje je za naročnika samo 4000 dinarjev in jo mora kupec plačati pri sprejemu knjige oziroma po povzetju — poštnine prosto.
- Ker bo tiskano strogo omejeno število primerkov, prosimo, da nam prijave za naročnino pošljete najdlje do 15. avgusta 1956. — Rok prijave ne bo podaljšan.

»Savremena administracija«
Založniško-tiskarsko podjetje,
Beograd, Prizrenska ulica št. 6
Poštni predal 479 2702

DRŽAVNI SEKRETARIAT ZA ZUNANJE ZADEVE

razpisuje

NATEČAJ

za sprejem administrativnih uslužbencev

1. Za potrebe administrativne službe bodo sprejeti administrativni uslužbenci naslednjih kategorij:
 - a) administrativni uslužbenci-pripravniki,
 - b) daktilografi I. ali II. razreda,
 - c) prevajalci,
 - d) knjižničarji.
2. Natečaja se lahko udeležijo državljani FLRJ, ki izpolnjujejo naslednje pogoje:
 - a) za sprejem administrativnih uslužbencev-pripravnikov morajo imeti kandidati končano najmanj srednjo šolo (gimnazijo ali srednjo ekonomsko šolo) in ne smejo biti starejši od 25 let. Prednost bodo imeli tisti kandidati, ki znajo enega izmed tujih jezikov in daktilografijo;
 - b) za daktilografe se bodo sprejemali tisti kandidati, ki imajo znanje daktilografij I. in II. razreda;
 - c) za prevajalce bodo sprejeti tisti kandidati, ki so dokončali filozofsko fakulteto (skupine tujih jezikov), in kandidati, ki so končali najmanj srednjo šolo in so se v praksi usposobili za prevajalce. V postev pridejo prevajalci za francoski, angleški, ruski ali kak drug tuj jezik;
 - d) za sprejem treh (3) knjižničarjev morajo imeti kandidati končano pravno, ekonomsko ali filozofsko fakulteto in ne smejo biti starejši od 30 let. Prednost imajo tisti kandidati, ki obvladajo enega izmed tujih jezikov.
3. Prijavi za natečaj, takzirani s 30 dinarji, naj kandidati priložijo:
 - a) življenjepis (življenjepis priložite podatke o sodelovanju v družbenih organizacijah);
 - b) overjen prepis spričevala o končani šoli ali diplome fakultete;
 - c) overjen prepis vseh dokumentov, predvidenih po členu 50. Zakona o državnih uslužbencih brez zdravniškega potrdila;
 - d) dokumente o službi, v kolikor je kandidat bil v delovnem razmerju;
 - e) znamko za 50 dinarjev za pismeno obvestilo kandidata o rezultatu sodelovanja na natečaju.
4. Prijave za natečaj se sprejemajo do 30. julija 1956.
5. Do 1. oktobra 1956. leta bodo kandidati pismeno obveščeni o rezultatu sodelovanja na natečaju.
6. Kandidati, ki bodo sprejeti na natečaju, bodo pismeno obveščeni o tem, kdaj in kaj bodo polagali na sprejemnem izpitu.
7. Pred sprejemnim izpitom bodo le-ti kandidati poslani na zdravniški pregled v Državnem sekretariatu za zunanje zadeve.
8. Potne stroške za kandidate iz notranjosti, katerim bo dovoljeno polaganje sprejemnega izpita, bo nosil Državni sekretariat za zunanje zadeve.
9. Zainteresirani kandidati lahko dobijo vsa potrebna obvestila pri komisiji za natečaj v Državnem sekretariatu za zunanje zadeve — telefon 28-935, soba št. 35, od 10. do 12. ure.

7483

OBIŠČITE XIII. MARIBORSKI TEDEN

VELIKA MANIFESTACIJA NAŠEGA GOSPODARSTVA, KULTURE IN ŠPORTA ● RAZSTAVNI IN VESELIČNI PROSTORI V MLADINSKI ULICI ● V ČASU OD 27. JULIJA DO 5. AVG. 1956 ● 25 % POPUST NA ŽELEZNICI!

Letna izdaja Casopisno-založniško podjetje »Ljudske pravice«, Ljubljana, Kopitarjeva ulica 5/III, telefon št. 39-181 — Notranjepolitična — gospodarska rubrika telefon šte. 21-613 in kulturna rubrika telefon št. 21-887, Nazorjeva ulica 10/II — Uprava Kopitarjeva ulica 1, telefon 39-181 — Telefon za naročnino in oglase št. 81-030 — Telefon poslovalnice na Titovi cesti 22-823 — Mesečna naročnina 350 din, za tujino 600 din — Tekoči račun 60-KB-1-2-1393 — poštni predal 42 — Tisk tiskarne »Ljudske pravice« — Poštna plačana v gotovini — Rokopis se ne vrača

Barvni film o razvoju piščeta v jajcu

S posebnimi mikroskopi, s primerno osvetlitvijo in z novimi lečami je raziskovalcem uspelo ujeti na filmski trak barvne posnetke vseh razvojnih stopenj piščanca v jajcu. Navzlic znanstvenemu napredku je bilo rojstvo novega bitja vse do nedavne velike skrivnosti, saj je zajemala vse od osnove celice pa do razvoja novega bitja, ki ima značilne lastnosti svojih prednikov.

Ta osnovna celica — so ugotovili znanstveniki — je droben most od sedanjih živalskih in človeških rodov k prihodnjim, vsebuje pa začetke vseh, za določeno vrsto značilnih lastnosti. To je po vsej verjetnosti največja

skrivnost življenja, ki so jo embriologi in genetiki komaj še začeli proučevati: jedro s kromosomi bo organiziralo novega predstavnika določene vrste z milijardami različnih celic, katerih vsaka bo na svojem mestu opravljala svoje delo.

Način ohranitve določene vrste z jajcem je zdaj najbolj razširjen v vsej naravi. Vsa živa bitja s spolno reprodukcijo se začno razvijati z jajcem. V nekaterih primerih, na primer pri pticah, plazilcih in ribah, se jajce loči od materega organizma in se potem samostojno razvija v novega zastopnika vrste, medtem ko se pri tistih bitjih, ki se razmnožujejo z živimi mladitci, razvije v materi. Razvoj je v bistvu enak v obeh primerih.

V kokošem jajčniku se razvijajo posebne celice, katerih jedra imajo samo polovico običajnega števila kromosomov. Začetne celice nabirajo iz kokošje krvi hranilne snovi za razvoj jajčnega rumenjaka. Na površju masčob plava celično jedro kot drobna bela lisa.

Ko rumenjak doraste, se odpre mehka mrenica, ki je polna krvnih žilic in v rumenjak prodre seme, katerega jedro se združi z onim v rumenjaku. Ko je jajce oplojeno, se začne okoli njega razvijati lupina, ki ga varuje, dokler se iz njega ne izvali piščanček.

Nazadnje se začne oblikovati dvojna opna, ki pusti na debelem koncu jajca vdolbino, nekakšno celico za zrak. To je tista »koža«, ki nas včasih moti, kadar lupimo trdo kuhano jajce in je ne moremo ločiti od beljaka.

Lupina se oblikuje okoli jajca nazadnje, mora pa biti dovolj močna, da varuje zarodek na vseh razvojnih poteh.

Drobna začetna klica se v jajcu dobro vidi. Na rumenjaku je lahko opaziti neprosojno klično ploščico. — Ko je jajce zneseno, potrebuje le še toploto, za to pa

poskrbi koklja. Klica dobiva hrano iz rumenjaka, ki se zmanjšuje sorazmerno z naraščanjem zarodka.

Enako stara jajca istega gnezda so znanstveniki odpirali drugo za drugim in so tako lahko fotografirali vse razvojne stopnje piščančkov. Sploh so se največ ukvarjali prav z jajci, kajti če bi hoteli opazovati ta razvoj pri živalih, ki rodijo žive mladice, bi morali žrtvovati vrsto samic, težave pa bi imeli tudi pri izrezovanju zarodkov.

Potem ko se piščanček razvije, je tudi že dovolj močan, da z apnenčasto konicico svojega kljuna prebije jajčno lupino — vedno na najtanjšem mestu, to pa je na debelem koncu jajca — in se tako reši lupine, ki mu je s svojo vsebino dajala hrano, potem pa se je spremenila v ječo mladega zastopnika določene vrste.

Nedavno je 22-letna francoska igralka Brigitte Bardot nastopila v filmu »Sla po ljubezni«. Skupno z Rogerjem Pigautom in Raymondom Pellegrinom je tvorila v psihološki drami ljubezenski trikotnik. — Zdaj snema Brigitte Bardot v režiji svojega moža Rogerja Vadima že sedemnajsti film.

Kokošji zarodek po 36 urah. Sistema živčevja in prebavil sta zasnovana, prav tako hrbtnica z vretenci. Tudi srce že začne utripati.

Eden se še ni povsem rešil oklepa, ki mu je navsezadnje postal odveč

Razmah kitajskega filma

Filmskega festivala v Pulu se je udeležila tudi kitajska delegacija, katere člani so radi postregli z nekaj podatki o razvoju in trenutni stopnji kitajske kinematografije.

Po izjavah filmskih režiserjev Vajmana Setoja in Čaj Ču Sena je zaposlenih na Kitajskem okoli 30.000 filmskih ustvarjalcev, ki delajo v treh velikih podjetjih s šestimi studii. Od leta 1949

so izdelali 88 igranih in šest kratkih filmov. Filmske zgodbe so jemali iz kitajske zgodovine in iz klasične književnosti, zadnje pa se pa tudi iz sodobnega življenja. Zlasti za sodobne filmske teme se baje kitajsko občinstvo zelo zanima, in sicer ne samo za izdane iz domače proizvodnje, marveč tudi za tuje filmske stvaritve, ki obravnavajo sodobne človeka in njegove probleme.

Število obiskovalcev filmskih predstav dosega milijonske številke, še vedno pa primanjkuje primernih dvoran za filmsko projekcijo. Zadnje čase je na sporedu več tujih filmov, zlasti iz vzhodnoevropskih in azijskih dežel.

Tudi nekaj jugoslovanskih filmov je že videlo kitajsko občinstvo, in sicer »Kekec«, »Trutke odločive«, »V viharju« in še nekatere druge. Ker je za jugoslovanske filme na Kitajskem veliko zanimanje, nameravajo prirediti letos novembra festival jugoslovanskega filma.

ŠVICARSKI FILMSKI SPORED

Lani so imeli švicarski kinematografi na sporedu skupno 513 tujih celovečernih filmov, od tega 194 ameriških. Na drugem mestu je Zahodna Nemčija s 94 filmi, francoskih so videli Švicarji 82, italijanskih 72, angleških pa 33 in ostale iz drugih dežel.

NOVA SOVJETSKA FILMA

Sovjetsko ministrstvo za kulturo je pripravilo javno predstavitev dveh novih filmov. Barvni film »Ogenj sovraštva«, ki so ga posneli v Kijevu, obravnava zgodovinsko preteklost Ukrajine in pripoveduje o boju ukrajinskega ljudstva za uresničenje velikih načrtov Perejeslavske Rade po smrti Bogdana Melnickega ter o starem prijateljstvu med ukrajinskim in ruskim narodom.

Zgodba filmske komedije »Srečanje« se dogaja v sodobnem azerbejdžanskem kolhozu. Pripoveduje o tekmovanju dveh kolhozov, ki gojita bombaž. Film so posneli v bakujskih ateljejih. Oba filma bosta kmalu na sporedu v Moskvi.

Vera Molnar, ki je prišla v Rim za nekaj dni, je ostala tam kar za vedno in velja za eno redkih nemško govorečih filmskih igralk, ki so se uveljavile v italijanskem Cinecitta. Režiser Rossellini ji je dal upanje, da ne bo več samo »ti, tretja od desne«, kar je bila v nemških filmskih ateljejih, marveč da bo dobila tudi »veliko vlog«...

Šolski film »Zore«

V okviru serije filmov za pouk kemije bodo filmski delavci zagrebškega podjetja »Zora« kmalu začeli snemati film »Svinec«, ki je zanj napisal scenarij Ladislav Ivanček, snemalno knjigo pa Srečko Weygand. Snemali ga bodo v Trepčah.

Po scenariju Georga Ajdukoviča je dokončal režiser Velič strokovni film »Cement«, ki bo namenjen pouku kemije v strokovnih solah.

V Sremu snema ekipa podjetja »Zora« pod vodstvom režiserja Ivkoviča dva gospodarsko-prosvetna filma za zvezno gospodarsko zbornico, in sicer »Sušo« ter »Hibridno koruzo«.

Center za poučno-prosvetni in vzgojno-izobraževalni film je naročil filmski prikaz o tekstilnih rastlinah. Scenarij je pripravil Lušičič pod naslovom »Od semena do platna«.

Georgij Paro je pripravil scenarij za strokovni film »Sladkor«, ki ga bodo v kratkem začeli snemati, namenjen pa bo prav tako pouku kemije.

»LJUBEZEN, POLETJE IN GLASBA«

Prve dni julija so začeli v Salzburgu snemati glasbeno barvno filmsko komedijo »Ljubezen, poletje in glasba« v skupni proizvodnji berlinskega podjetja »Melodie-Film« in dunajskega »Donau-Film«. Scenarij sta pripravila Hubert in Franc Marishehka, glasbo pišeta Peter Igelhoff in Ludwig Schmidtseder, producent pa je Eduard Hoesch.

V režiji Huberta Marishehke igra Isa in Jutta Günther.

Filmski DROBIŽ

V Hollywoodu nameravajo posneti novo verzijo »Modrega angelas«, slovitiga filma Josepha von Sternberga, ki so ga leta 1950 prvič posneli v Berlinu in je v njem nastopila Marlene Dietrich.

John Huston namerava posneti življenjsko zgodbo Sigmunda Freuda, očeta psihanalize. Tako se bodo Američani oddolžili stoletnici rojstva znanstvenika, ki ima v ZDA precejšnjo veljavo.

V pariški založbi Julliard je pravkar izšla biografija Grete Garbo. Napisal jo je John Bainbridge.

Françoise Arnoul bo nastopila v filmu »Teresa Etienne«, ki ga bo Luis Bunnell posnel po slovitom John Knittelovem romanu.

V prihajajočem filmu Renéja Claira bo igral glavno vlogo Georges Brassens.

V Hollywoodu gradijo kino na prostem za neme filme. Za začetek bodo predvajali kadre iz biografije Busterja Keatona.

Ameriški statistiki so ugotovili, da se ljudje povečini ne odpočijejo doma. Na anketi se je odzvalo 10.000 ljudi iz 33 severnoameriških vele mest. Med temi je bilo tri četrtine takih, ki so rekli, da jim je filmska predstava najboljši razvedrilo.

Porod brez bolečin je tema novega znanstveno-dokumentarnega filma, ki ga namerava posneti Francoz le Chanois.

Vsak četrtek ob devetih zvečer imajo v več pariških kinematografih predstave kratkih turističnih filmov, ki so namenjeni predvsem tujcem. Vstop je prost, režijske stroške pa je prevzela zveza francoskih turističnih organizacij.

Nicholas Ray, realizator »Sle po življenju«, bo v kratkem izdal knjigo o Jamesu Deanu. O istem filmskem igralcu je navedel knjigo tudi njegov oče, filmska družba Warner Bros pa namerava posneti enourni film o nekdanjem igralcu. Pri tem bo uporabila ohranjene posnetke nesreče, ter dodala filmski zgodbi še neobjavljen intervju in izvirne iz nekatere Deanovih filmov.

JURČEK RIŠE

»Seyeda jek« je vzkliknil kapitan. »Hitro mu vrzimo vrv.«
Tako so Jurčka potegnili iz vode. Zdaj je stal pred namrščenim kapitanom.
»...plačati boš moral šipo!« je kapitan zaključil pridigo. »Saj si ti kriv, da so mi jo razbili. Kaj pa rišeš gusarje?«
»Nisem vedel, da so taki nepridipravi.« se je opravičil Jurček in vzel iz hranilnika sto dinarjev ter jih dal kapitanu. Za ta denar so v prvem pristanišču kupili novo šipo in še je ostalo za nov risalni blok. Kajti zgodbe o gusarjih je bilo konec.

KONEC.

Gusarska ladja 13

Ernest Hemingway, znani ameriški pisatelj — menda bo nastopil v stranski vlogi v filmu, ki ga bodo posneli po njegovih nagradnih noveli »Starec in morje« — ni nič kaj navdušen za obiskovalce na svojem posestvu pri Havanni na Kubi. Castna izjema je bila po vsem videzu francoska filmska igralka Martine Carol, ki se je na svojem potovanju okoli sveta ustavila tudi na Kubi, kjer ji je pisatelj rad pokazal dragocenosti svoje knjižnice, kot kaže naša slika.